

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Η ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1961

Υπό του κ. ΧΡ. ΛΕΒΑΝΤΑ

Ἡ Πειραιϊκὴ Οἰκονομία, καὶ κατὰ τὸ 1961, ἐκινήθη μᾶλλον ἐντὸς πειστικῶν πλαισίων, ὅσον ἀφορᾷ κυρίως τὸ ἐντόπιον ἐμπόριον καὶ τὰς λοιπὰς παραγωγικὰς ἐκφάνσεις του, μὲ περιορισμένα ἐνθαρρυντικὰ φαινόμενα εἰς βιομηχανικούς τινας κλάδους καθὼς καὶ ναυτιλιακούς. Αἱ κληροδοτηθεῖσαι ἐκ τοῦ τελευταίου μεγάλου πολέμου συνθῆκαι καὶ συγκυρημένως ἡ ἀπώλεια ἐντοπίων πηγῶν ἐμπορικῆς δραστηριότητος καὶ ζωῆς, ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῶν χερσαίων συγκοινωνιῶν καὶ τῆς κατατμήσεως τῶν εἰσαγωγῶν, ἐξακολουθοῦν ν' ἀσκοῦν τὰς πιεστικὰς ἐπιδράσεις των, ἐπὶ τῆς ὅλης φυσιογνωμίας τῆς. Ἐξ ἄλλου, ἡ συνεχισθεῖσα ἐφαρμογὴ μέτρων ἐμμέσου περιορισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν, παρεμβάσεως εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐμπορίου καὶ ἐλέγχου τῶν παρεχομένων πιστωτικῶν διευκολύνσεων, ἐπηύξησαν τὴν στενότητα τοῦ χώρου ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡδύνατο νὰ δραστηριοποιηθῇ ἡ ἐντοπία ἐπιχειρηματικότητα, ἐπιρρεαζομένη ἐξ ἄλλου καὶ ἐκ τοῦ ὕψους τῶν φορολογικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν ἐπιβαρύνσεων. Τέλος ἡ διατήρησις τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων εἰς τὰ αὐτὰ ἐπίπεδα, ὡς βάσεως τῆς νομισματικῆς σταθερότητος, κατέστησε κατὰ τὸ 1961 πλεόν αἰσθητὴν τὴν κάμψιν τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως καὶ συνέτεινεν εἰς τὰ παρατηρηθέντα ἀσφυκτικὰ φαινόμενα, τὰ ὅποια εἶχον τοὺς ἀντικτύπους των καὶ εἰς τὰς βιοτεχνίας καθὼς καὶ εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς τάξεις. Μίαν ἐικόνα τῶν ἐν γένει συμπτωμάτων, τὰ ὅποια περιγράφονται ὡς ἄνω, ἀποδίδουν οἱ ἐν συνεχείᾳ τῆς παρουσίας ἀνασκοπήσεως δημοσιευόμενοι ἀριθμοί, ἐμφανίζοντες αὐξήσιν τῶν διαμετρηθῶν γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν ὡς καὶ τῶν λοιπῶν συμπτωμάτων, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος. Ἀντίθεσιν εἰς τὰ δυσμενῆ ταῦτα φαινόμενα, ἀπέτελεσεν ἡ παρατηρηθεῖσα δραστηριοποίησις τῆς οἰκοδομικῆς κινήσεως, μολονότι περὶ τὸ τέλος μόνον τοῦ ἀπελθόντος ἔτους, ἀνεκλήθησαν διὰ νέου Ν.Δ. οἱ ἐφαρμοσθέντες ἀπὸ τοῦ 1957, εἰς τὰ ὕψη τῶν ἀνεγειρομένων οἰκοδομῶν εἰς τὸν τέως Δῆμον Πειραιῶς, περιορισμοί. Ἡ δραστηριοποίησις θὰ ἦτο ἀκόμη μεγαλύτερα καὶ πιθανῶς εὐεργετικὴ καὶ εἰς γενικωτέρας ἐπιπτώσεις, ἐὰν εἰσηκούοντο ἐνωρίτερον αἱ πειραιϊκὰ εἰσηγήσεις καὶ ἐπικλήσεις πρὸς τοὺς ὑπευθύνους ἐκ τῶν ἀρμοδίων καὶ ἐδημιουργοῦντο αἱ δέουσαι συνθῆκαι προωθήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς οἰκοδομικῆς ζωῆς.

Εὐχάριστος ἐπίσης ὑπῆρξεν ἡ παρατηρηθεῖσα ἀνάπτυξις τῆς θαλασσίας ἐπιχειρηματικότητος εἰς ναυτιλιακούς τομεις συνδεομένους στενῶς μὲ τὰς ἐκφάνσεις τῆς ἐντοπίου οἰκονομικῆς ζωῆς, ὡς εἶναι ἡ ἀκτοπλοῖα καὶ ἡ μεσογειακὴ ἐπιβατηγὸς ναυτιλία καὶ ἡ ἀξιόλογος αὐξήσις τῶν ἐπισκευαστικῶν ἐργασιῶν ἐπὶ πλοίων, ἡ ὅποια ἐπέφερεν ἱκανὸν εἰσόδημα εἰς τὴν πειραιϊκὴν σιδηροναυπηγικὴν βιομηχανίαν, προσημαζομένην ἤδη διὰ τὴν ἐγκατάστασιν εἰς τὴν ὑπὸ διαμόρφωσιν παρὰ τοῦ Ο.Λ.Π. ἐπισκευαστικὴν βᾶσιν τοῦ Περάματος καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς ὀργανώσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεώς τῆς. Εὐνοϊκὰς ἐξελίξεις ἐνεφάνισεν καὶ ἡ πέραν τῶν ἐγγωρίων ὑδάτων καὶ ἐκεῖθεν τῆς Μεσογείου, εἰς ζώνην τοῦ Ἀτλαντικοῦ, δραστηριοποίησις τῆς ἀλιευτικῆς ἐπιχειρηματικότητος. Ἐκτὸς τῶν συνεχισθέντων καὶ κατὰ τὸ 1961 ἐκτεταμένων τεχνικῶν ἔργων πρὸς ὀλοκλήρωσιν τοῦ συγχρονισμοῦ τοῦ κεντρικοῦ λιμένος καὶ ὀργάνωσιν τῶν παραλιμενίων χώρων (Λιμὴν Ἡρακλέους, ὄρμος Κυνοσούρας, λιμενίσκος Ζέας, Δέλτα τοῦ Φαλήρου κ.λ.π.), πρὸς ἀνακούφισιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ αὐξανομένου ὀσημέραι βάρους τῆς ἐμποροναυτιλιακῆς καὶ ἐπιβατικῆς κινήσεως, οὐδεμίαν ἄλλη ἐκδήλωσις παρετηρήθη πρὸς πλουτισμὸν τῆς πόλεως μὲ ἔργα ἀνταποκρινόμενα εἰς

Τὰ καταπλεύσαντα ἀντρόπλοια κατὰ τὸ δεκάμηνον 1961

ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον δεκάμηνον τοῦ 1960 (εἰς τόν. καθ. χωρητ.)

Καταπλεύσαντα ἀντρόπλοια	Ἰανουάρ.—'Οκτώβριος 1961		Ἰανουάρ.—'Οκτώβριος 1960		Διαφοραὶ	
	Πλοία	Χωρητ.	Πλοία	Χωρητ.	+ -	%
Φορτηγὰ	5 973	7.316.892	5.563	5.863.841	Αὔξεις :	1.453.051+24,7
'Επιβατικὰ	5.898	5.111.816	5.738	4.773.926	Αὔξεις :	337.890+ 7,0
Σύνολον	11.871	12.428.708	11 301	10.637.767	Αὔξεις :	1.790.941+16,8

Ἡ ἐπιβατικὴ κίνησις τοῦ δεκαμήνου 1961

ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον δεκάμηνον 1960

Ἐπιβάται	Ἰαν. - 'Οκτ. 1961	Ἰαν. - 'Οκτ. 1960	Διαφοραὶ	
			+ -	%
'Εξωτερικοῦ ἀφιχθ. & ἀναχ.	488.982	432.552	Αὔξεις :	56.430+13,0
'Εσωτερικοῦ ἀφιχθ. & ἀναχ.	1.905.348	1.897.209	Αὔξεις :	8.139+ 0,4
Σύνολον	2.394.330	2.329.761	Αὔξεις :	64.569+ 2,7

τὸν χαρακτήρα αὐτῆς ὡς τουριστικοῦ κέντρου καὶ τὰς πολιτιστικὰς τῆς ἀνάγκας. Οὕτω ἀπομένει ὁ Πειραιεὺς ἄνευ συγχρονισμῶν τουριστικῶν καὶ μουσειακῶν ἰδρυμάτων καὶ κυρίως ἄνευ ξενοδοχειακῆς τουριστικῆς στέγης. Καὶ αὐτὴ ἡ Ἄνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολή, ἐγκατασταθεῖσα ἐνταῦθα, παρέστη ἀνάγκη νὰ στεγασθῆ εἰς μισθωθὲν ὑπ' αὐτῆς, μετὴν ἀρωγῆν καὶ τοῦ Ε.Β.Ε., κτίριον.

Οὕτω, ἐν ᾧ τῷ ἀρχομένῳ νέῳ ἔτους, παραμένον ἀδικαίωτα τὰ βασικὰ ἐντόπια αἰτήματα οικονομικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ χαρακτήρος, ὡς εἶναι ἡ προώθησις τῆς λιμενικῆς ὀργανώσεως διὰ τῆς δημιουργίας ἐλευθέρων ζωνῶν ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας, ὁ πλουτισμὸς τῶν μέσων δεξαμενισμοῦ καὶ ἡ τουριστικὴ ἀξιοποίησις τῆς πόλεως. Ἡ δικαίωσις τῶν αἰτημάτων αὐτῶν καὶ ἡ ἀναζητήσις νέων πηγῶν οικονομικῆς δραστηριότητος, ἀποτελοῦν καὶ διὰ τὸ 1962, τὰς ἐλπίδας τῶν φορέων τῆς ἐντοπίου παραγωγικῆς ἐπιχειρηματικότητος, ἐχόντων νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ τὰ προκείμενα προβλήματα ἐκ τῆς συνδεσεως τῆς Ἑλλάδος μετὴν Εὐρωπαϊκῆν Οἰκονομικὴν Κοινότητα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ δημιουργία συνθηκῶν, ποῦ θὰ ὑποβοηθήσουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀποδόσεώς της καὶ τὴν ἄνοδον τῆς στάθμης τοῦ πειραϊκοῦ οικονομικοῦ βίου.

Ὁ Διμήν

Καὶ κατὰ τὸ 1961 συνεχίσθη μετὰ σταθερότητα ἡ αὔξουσα ἐμπορευματικὴ καὶ ναυτιλιακὴ κίνησις τοῦ πειραϊκοῦ λιμένος, καθὼς καὶ ἡ ἐπιβατικὴ τοιαύτη, μετὰ ἐπιβατικὰς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῶν ἐσόδων τοῦ Ο.Λ.Π., τὰ ὁποῖα οὕτω ὑπερεκάλυξαν τὸ βάρος τῶν τακτικῶν ἐξόδων αὐτοῦ καθὼς καὶ τοῦ ὄγκου τῶν διατεθεισῶν πιστώσεων ἐπὶ ἐπενδύσεων. Ἐξ ἄλλου, εὐεργετικὴ ὑπῆρξεν ἡ ἀπόδοσις εἰς τὰ ἔσοδα τῶν ληφθέντων μέτρων πρὸς ρύθμισιν τῶν κομιστικῶν τιμολογίων καὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τελῶν τοῦ Ο.Λ.Π. ἐπὶ τῆς ἀγκυροβολίας

Ἡ ἐπιβατικὴ κίνησις Ἐξωτερικοῦ τοῦ 1961

ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1960

Μ ἤ ν ε ς	Ἐπιβάται		Διερχόμενοι		Περιηγηταὶ	
	1961	1960	1961	1960	1961	1960
Ἰανουάριος	6.516	5.567	10.398	5.944	2.808	—
Φεβρουάριος	7.499	5.539	8.890	9.342	2.462	2.267
Μάρτιος	10.786	7.479	10.678	10.470	6.702	3.726
Ἀπρίλιος	15.920	17.179	16.036	18.278	17.606	15.274
Μάϊος	16.521	14.994	19.796	20.624	6.544	11.224
Ἰούνιος	19.840	20.951	17.490	21.604	4.410	3.849
Ἰούλιος	31.636	26.043	37.242	33.598	7.134	5.242
Αὐγουστος	37.777	31.437	42.108	26.892	14.558	8.451
Σεπτέμβριος	31.058	27.542	34.824	28.340	3.168	7.684
Ὀκτώβριος	29.091	16.932	21.702	20.690	6.782	5.390
Σύνολον	197.644	173.633	219.164	195.782	72.174	63.107

Συγκριτικὸς πίναξ γενικῆς ἐπιβατικῆς κινήσεως τοῦ ἔτους 1961

ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1960

Μ ἤ ν ε ς	Ἀφιχθέντες		Ἀναχωρήσαντες		Μηνιαία	Μηνιαία
	Ἐσωτερ.	Ἐξωτερ.	Ἐσωτερ.	Ἐξωτερ.	Σύν. 1961	Σύν. 1960
Ἰανουάριος	43.053	9.575	37.488	10.147	100.263	97.866
Φεβρουάριος	28.406	9.341	28.297	9.510	75.554	91.654
Μάρτιος	38.537	13.931	40.833	14.235	107.536	107.269
Ἀπρίλιος	87.796	25.258	84.313	24.304	221.671	216.783
Μάϊος	76.879	21.060	73.502	21.801	193.242	204.278
Ἰούνιος	81.258	20.080	86.900	21.660	209.898	239.986
Ἰούλιος	149.522	38.274	188.294	37.738	413.828	397.545
Αὐγουστος	208.576	44.346	208.851	50.097	511.870	482.491
Σεπτέμβριος	159.200	31.650	123.996	37.400	352.246	310.936
Ὀκτώβριος	77.399	21.897	82.248	26.678	208.222	180.953
Σύνολον	950.626	235.412	954.722	253.570	2.394.330	2.329.761

Διαφορὰ ἐπὶ πλέον : 64.569 ἐπιβάται.

καὶ προσορμίσσεως τῶν πλοίων, ἐνῶ συγχρόνως ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἤρθησαν αἱ δυσχερεῖαι, αἱ ὁποῖαι παρατηροῦντο εἰς τοὺς χώρους τῆς ναυτιλιακῆς κινήσεως τοῦ λιμένος, ἐδημιούργηθησαν εὐχερέστερα συνθήκαι ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ λιμένος καὶ γενικῶς ἐβελτιώθησαν ἐπιστηθῶς αἱ λειτουργίαι του. Κυρίως καθωρίσθησαν χρονικαὶ προθεσμιαὶ παραμονῆς ἐντὸς τοῦ λιμένος τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἐπισκευῶν πλοίων, καθιερωθεῖσης τῆς εἰσπράξεως καθορισθέντων δικαιωμάτων διὰ πᾶσαν περαιτέρω τῶν προθεσμιῶν ἡμέραν, συγχρόνως δὲ ὠρίσθη ὡς χώρος παραμονῆς τῶν ἀργούντων πλοίων, ὁ ὄρμος τῆς Κυνοσοῦρας (Ἀμπελάκι). Ἐκ παραλλήλου ἐπεβλήθη ἡ μεθόρμισις τῶν πετρελαιοκινήτων ἰστιοφόρων, ἐκ τοῦ λιμένος τῶν Ἀλῶν, εἰς τὸν νέον λιμένα Ἡρακλέους (Ἀγ. Γεωργίου), ἐξαιρέθων μόνον τῶν σιδηρῶν πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων, ἅτινα τυχόν ἐξυπηρετοῦν τακτικὰς μεταφορικὰς γραμμάς εἰς γειτονικὰς νήσους. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ

α) Φορτωθέντα διὰ τὸ ἐσωτερικὸν περιλαμβανομένων καὶ τῶν φορτωθέντων
ἐκ μεταφορτώσεων καὶ δι' ἐφοδιασμὸν πλοίων ἐσωτερικοῦ

Μ ἤ ν ε ς	Γενικά ἔμπορεύματα φορτωθέντα ἐντὸς κυ- ρίως λιμένων		Διάφορα ἔμπορεύματα φορτωθέντα εἰς Πα- ραρτήματα		Σ ὑ ν ο λ ο ν	
	1961	1960	1961	1960	1961	1960
Ἰανουάριος	34.699	25.787	23.332	21.967	58.031	47.754
Φεβρουάριος	37.394	23.451	25.024	23.013	62.418	46.464
Μάρτιος	41.983	40.811	33.389	31.931	75.372	72.742
Ἀπρίλιος	32.565	33.207	38.649	29.609	71.214	62.816
Μάϊος	28.756	23.465	35.924	22.540	64.680	46.005
Ἰούνιος	28.383	29.355	36.208	29.001	64.591	58.356
Ἰούλιος	24.844	23.480	39.145	32.208	63.989	60.688
Αὐγουστος	28.985	26.758	32.022	40.577	61.007	67.335
Σεπτέμβριος	27.062	31.585	34.235	40.060	61.297	71.645
Ὀκτώβριος	32.115	29.387	32.310	46.101	64.425	75.488
10μηνον	316.786	292.286	330.238	317.007	647.024	609.293

Διαφορὰ ἐπὶ πλεόν : 38.731 τόννοι.

β) Φορτώσεις διὰ τὸ ἐξωτερικὸν
περιλαμβανομένων καὶ τῶν φορτωθέντων ἐκ μεταφορτώσεως,
ἐφοδιασμῶν πλοίων ἐξωτερικοῦ καὶ ἐξαχθέντων σιδηροδρομικῶς

Μ ἤ ν ε ς	Γενικά ἔμπορεύματα ἐντὸς κυρίως λιμένων		Τσιμέντα, πετρελαιεύ- σεις κλπ. εἰς Παρ.		Σ ὑ ν ο λ ο ν	
	1961	1960	1961	1960	1961	1960
Ἰανουάριος	10.137	13.011	25.177	22.893	35.314	35.904
Φεβρουάριος	8.900	14.277	22.484	23.312	31.384	37.589
Μάρτιος	9.670	9.223	28.004	31.566	37.674	40.789
Ἀπρίλιος	11.082	9.273	29.316	30.872	40.398	40.145
Μάϊος	8.329	9.300	20.900	27.381	29.229	36.681
Ἰούνιος	6.242	7.618	17.618	39.196	23.860	46.814
Ἰούλιος	13.098	6.645	28.914	29.595	42.012	36.240
Αὐγουστος	7.910	8.218	27.972	40.949	35.882	49.167
Σεπτέμβριος	8.908	8.639	29.813	41.789	38.721	50.428
Ὀκτώβριος	12.480	13.472	20.985	42.601	33.465	56.073
10μηνον	96.756	99.676	251.183	330.154	347.939	429.830

Διαφορὰ ἐπὶ ἔλαττον : 81.891.

Ο.Α.Π. (προεδρία τοῦ κ. Πάνου Ἀθανασιάδη) παραλλήλως πρὸς τὰ ὡς ἄνω μέτρα, συνε-
ξήγησε τὸ παρελθὸν θέρος καὶ τὸ θέμα τῆς μεταφορᾶς τῆς στρατιωτικῆς βάσεως ἐκ τῆς
προβλήτου Α—Β εἰς τὸν λιμένα Ἡρακλέους, ἐτάχθη δὲ κατὰ πλειοψηφίαν ὑπὲρ τῆς προ-
γραμματισμένης αὐτῆς, πρὸς ἐλευθέρωσιν τοῦ ἀναγκαίου χώρου διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ
θεσμοῦ τῆς Ἐλευθέρου Ζώνης. Ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ διατυπωθῶν
ἀντιρροήσεις παρὰ τῆς Διεθνούς Ναυτικῆς Ἐνώσεως, λόγῳ τοῦ ὅτι τὰ 80 % τῶν ξένων σκα-

**Συγκριτικός πίναξ τών υπό τοῦ Ο.Α.Π. ἐντός τοῦ κυρίως λιμένος
φορτοεκφορτωθέντων ἐμπορευμάτων**

Μ ἡ ν ε ς	1961	1960	Αὐξομείωσις τῆς κινή- σεως τοῦ 1961 ἐν σχέ- σει μετ' τὴν τοῦ 1960	1959	1958
Ἰανουάριος	222 530	164 392	+ 58 138 + 85,36 %	154.062	158.367
Φεβρουάριος	219 610	146 850	+ 72 760 + 49,55 %	173 979	168 465
Μάρτιος	248 616	209.636	+ 38 980 + 18,59 %	185.797	197.437
Ἀπρίλιος	215.726	206 846	+ 8.880 + 4,29 %	175 018	173.335
Μάιος	210 049	180 981	+ 29 068 + 16,06 %	190 412	175.606
Ἰούνιος	208.196	184.209	+ 23.987 + 13,02 %	202.489	146.853
Ἰούλιος	198 657	176 737	+ 21 920 + 12,40 %	193 219	188 409
Αὐγουστος	212.131	212 691	- 560 - 0,26 %	188.559	167 933
Σεπτέμβριος	186.505	186.791	- 286 - 0,15 %	195.155	205.228
Ὀκτώβριος	227.973	231 243	- 3.270 - 1,41 %	180.450	196.833
10μηνον	2.149.993	1.900.376	+249.617 + 13,14 %	1 839.100	1.773.966
Μέσος ὄρος	214.999	190.037	— —	183.910	177.396

**Συγκριτικός πίναξ τῆς συνολικῆς ἐμπορευματικῆς κινήσεως
τῶν ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ κυρίως λιμένος φορτοεκφορτωθέντων
ἐμπορευμάτων καὶ τῶν ἐκφορτωθέντων εἰς τὰ Διυλιστήρια
(κατὰ μῆνας εἰς τόνους)**

Μ ἡ ν ε ς	1961	1960	Αὐξομείωσις τῆς κινή- σεως τοῦ 1961 ἐν σχέ- σει μετ' τὴν τοῦ 1960	1959	1958
Ἰανουάριος	566.833	440.037	+ 126.796 + 28,81 %	379.677	357.541
Φεβρουάριος	520 037	399.587	+ 120.450 + 30,14 %	427.230	353.624
Μάρτιος	566.906	571 459	- 4.533 - 0,80 %	505.659	385.487
Ἀπρίλιος	525.227	652.449	- 127.222 - 19,50 %	472.476	387.149
Μάιος	529.487	419.602	+ 109 885 + 26,19 %	471.706	355.799
Ἰούνιος	454.024	432 802	+ 21.222 + 4,90 %	458.713	356.142
Ἰούλιος	557 520	566.481	- 8.961 - 1,58 %	460.130	407.397
Αὐγουστος	517.087	498.309	+ 18.778 + 3,77 %	523.970	409.298
Σεπτέμβριος	511.169	470.120	+ 41.049 + 8,73 %	524.885	461.106
Ὀκτώβριος	487.796	555.471	- 67.675 - 12,18 %	493 632	471.622
10μηνον	5.236.086	5.006.317	+ 229.769 + 4,59 %	4.718.080	3.945.158
Μέσος ὄρος	523.608	500 631	— —	471.808	394.515

φῶν μεταφέρουν μικτὰ φορτία, ἠγέρθησαν δὲ τοιαῦτα καὶ παρὰ τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων τῶν δύο πόλεων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλογῶν καὶ τῶν ἐξαγωγέων ἐκ τοῦ ὅτι προέκυψε θέμα παραχωρήσεως μεγαλυτέρας ἐκτάσεως τῆς ἤδη κατεχομένης καὶ κρηπιδωμάτων ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς βάσεως, εἰς τὸν λιμένα Ἡρακλέους (Κερατοῖνι) με ἀπειλουμένας συνεπείας περιορισμοῦ τῶν δυνατοτήτων χρησιμο-οιήσεως τοῦ προσφερομένου χώρου τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου. Συνεχίσθη, ἐξ ἄλλου, καὶ κατὰ τὸ 1962, ἡ ἐκτέλεσις ἔργων ὀλοκληρώσεως τῆς τεχνικῆς διαρρυθμίσεως τοῦ κεντρικοῦ λιμένος, τοῦ λιμένος Ἡρακλέους.

Ἡ ἐπιβατικὴ κίνησις ἐσωτερικοῦ τοῦ 1961 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1960

Μ ἤ ν ε ς	Ἐπιβάται ἐπαρχιακῶν λιμένων		Ἐπιβάται Ἀργοσαρωνικοῦ		Ἐπιβάται κρουαζιερωῶν		Ἐπιβάται ἰστιοφόρων	
	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960
Ἰανουάριος	56.709	59.984	22.686	25.482	—	—	1.146	889
Φεβρουάριος	35.294	44.773	20.532	28.525	—	—	877	1.208
Μάρτιος	52.524	54.907	25.187	29.326	608	174	1.051	1.190
Ἀπρίλιος	94.396	97.773	71.264	65.030	4.350	2.096	2.099	1.149
Μάιος	68.460	72.656	74.482	80.572	4.953	3.588	2.486	620
Ἰούνιος	77.241	86.727	83.785	100.321	5.748	4.350	1.384	2.184
Ἰούλιος	152.241	153.281	159.246	157.566	23.865	17.002	2.464	4.813
Ἀύγουστος	202.460	218.908	193.399	176.892	19.808	14.190	1.760	5.721
Σεπτέμβριος	148.090	144.121	115.745	99.353	18.286	2.223	1.075	1.673
Ὀκτώβριος	95.732	89.036	58.765	46.086	4.051	1.884	1.099	935
Σύνολον	983.147	1.022.166	825.091	809.153	81.669	45.507	15.441	20.382

Ἀτμόπλοια προσορμισθέντα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Λιμένος Πειραιῶς

Μ ἤ ν ε ς	Προσορμισθέντα ἐντὸς τοῦ κυρίως Λιμένος καὶ εἰς τὰ Παραρτήματα				Προσορμισθέντα εἰς τὰ ναυπηγεῖο διυλιστήρια καὶ μὴ ἐλευθεροκωινωήσαντα			
	1961		1960		1961		1960	
	ἀριθ.	χωρητ.	ἀριθ.	χωρητ.	ἀριθ.	χωρητ.	ἀριθ.	χωρητ.
Ἰανουάριος	836	880.568	783	725.635	40	202.374	25	175.229
Φεβρουάριος	744	747.158	725	634.051	33	195.994	30	163.139
Μάρτιος	945	898.948	812	721.272	41	207.509	40	250.378
Ἀπρίλιος	1.075	1.060.268	1.023	790.780	29	180.575	34	218.355
Μάιος	1.233	1.122.617	1.225	859.058	40	253.022	30	142.296
Ἰούνιος	1.232	1.117.332	1.303	900.921	30	206.135	25	127.085
Ἰούλιος	1.424	1.114.991	1.386	1.024.108	31	255.854	31	198.401
Ἀύγουστος	1.572	1.266.775	1.463	1.139.930	27	179.691	34	175.713
Σεπτέμβριος	1.375	1.110.379	1.233	1.027.330	30	191.621	41	189.535
Ὀκτώβριος	1.090	1.032.014	1.018	981.955	44	204.883	40	192.596
Σύνολον	11.526	10.351.050	10.971	8.805.043	345	2.077.658	310	1.932.724

τοῦ ὄρου Κυνοσοῦρας, ὅπου κατεσκευάσθη προβλῆς καὶ οἰκοδομήθησαν ἀποθήκαι διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν μεταφερομένων ἐκρηκτικῶν φορτίων, εἰς τὴν ἄκρην Κερατοπούργου, ὅπου ἐγένοντο ἔργα ὁδοποιίας, προβλεπομένης καὶ τῆς οἰκοδομήσεως ἀποθηκῶν διὰ τὴν ἐκφόρτισιν καὶ ἀποθήκυσιν τῶν φορτίων εὐφλέκτων ὕλων, εἰς τὸν λιμενίσκον Ζέας, ὅπου ἐκτὸς τῶν ἔργων ἐκβαθύνσεως περατοῦται καὶ ἡ κατασκευὴ ἐξωτερικοῦ προστατευτικοῦ μό-λου, ἐκτάσεως 450 μ., εἰς τὸν λιμενίσκον «Δέλτα» τοῦ Φαλήρου, ὅπου ἐγένοντο κρηπιδώσεις καὶ δομικαὶ ἐργασίαι διαμορφώσεως χώρων κ.λ.π., εἰς τὸν λιμενίσκον Κανάρη (Τουρκολί-μανο). ὅπου κατεσκευάσθη προβλῆς, εἰς τὰς προβλήτας Καραϊσάκη, ὅπου ἐπερατώθη ἡ κατασκευὴ ναυτικῶν σταθμῶν, προβλήτη Βασιλέως Κωνσταντίνου, ὅπου ἐγένοντο οἰκοδομικαὶ

α) Κομισθέντα εκ του 'Εξωτερικού

περιλαμβανομένων και τῶν κομισθέντων πρὸς μεταφόρτωση, σιδηροδρομικῶς
και εἰς τὰ Διυλιστήρια

Μήνες	Γεν. ἐμ)τα ἐκφορτ. ἐντὸς κυρίως λιμέν.		Πρῶται ὕλαι κ.λ.π. εἰς Πορρατήματα		'Αργὸν πετρέλαιον κλπ. εἰς Διυλιστήρια		Γενικὸν σύνολον κομισθέντων	
	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1960
Ἰανουάριος	151.832	99.321	38.862	43.718	204.207	141.561	394.401	284.600
Φεβρουάριος	137.637	79.904	39.342	50.368	167.076	125.631	344.055	255.903
Μάρτιος	149.258	129.019	33.900	52.858	196.681	204.012	379.839	385.889
Ἀπρίλιος	131.848	128.525	62.048	63.128	144.908	272.393	338.804	464.046
Μάιος	114.601	103.689	52.797	39.995	187.172	97.659	354.570	241.343
Ἰούνιος	119.878	111.697	55.420	41.634	111.132	87.848	286.430	241.179
Ἰούλιος	97.091	95.737	52.299	68.995	199.796	214.744	349.186	379.476
Αὐγουστος	119.292	120.999	38.902	40.921	176.529	10.153	334.723	269.073
Σεπτέμβριος	89.492	103.109	78.791	58.098	152.919	110.056	321.202	271.263
Ὀκτώβριος	133.189	142.721	50.604	31.595	138.414	149.056	322.157	323.372
10μηνον	1.243.568	1.114.721	502.965	491.310	1.678.834	1.510.113	3.425.367	3.116.144

Διαφορὰ ἐπὶ πλεόν : 309.223 τόνοι.

β) Κομισθέντα εκ του ἑσωτερικοῦ και τῶν Διυλιστηρίων

περιλαμβανομένων και τῶν κομισθέντων πρὸς μεταφόρτωση

Μήνες	Γεν. ἐμπορεύματα ἐκφορτωθέντα ἐντὸς τοῦ κυρίως λιμένος		Διάφορα ἐμπορεύ- ματα φορτωθέντα εἰς τὰ Παραρτήματα		Πετρελαιοειδῆ προ- ερχόμενα ἐκ τῶν Διυλιστηρίων		Σύνολον	
	1961	1960	1961	1960	1961	1960	1961	1961
Ἰανουάριος	26.362	26.273	27.075	20.255	25.650	25.250	79.087	71.779
Φεβρουάριος	35.679	29.218	21.026	20.313	25.475	10.100	82.180	59.631
Μάρτιος	47.705	30.583	21.316	17.126	5.000	24.330	74.021	72.039
Ἀπρίλιος	40.231	35.841	19.780	25.417	14.800	24.184	74.811	85.442
Μάιος	58.363	44.527	16.735	32.346	5.910	18.700	81.008	95.573
Ἰούνιος	53.693	35.539	17.650	30.093	7.800	20.821	79.143	86.453
Ἰούλιος	63.624	45.875	21.578	27.952	17.131	16.250	102.333	90.077
Αὐγουστος	55.944	56.716	17.579	31.388	11.952	24.630	85.475	112.734
Σεπτέμβριος	61.043	43.458	21.356	22.061	7.550	11.265	89.949	76.784
Ὀκτώβριος	50.239	45.663	11.760	34.572	5.750	20.303	67.749	100.538
10μηνον	492.883	393.693	195.855	261.524	127.018	195.833	815.756	851.050

Διαφορὰ ἐπὶ ἔλαττον : 35.294 τόνοι.

ἐργασίαι και διαμορφώσεις χώρων, εἰς τὴν προβλήτα Α-Β Προλιμένος, ὅπου ἐγένοντο δια-
μορφώσεις χώρων, και οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι, ἀνεγερθέντων δύο ἀποθηκῶν 60 X 100 μέτρων
εἰς τὸν προλιμένα (Παλοτάκι), ὅπου συνεχίσθη ἡ διαμόρφωσις κρηπιδωμάτων 300 μ. και
ἐγένετο διαμόρφωσις χώρου, διὰ τὴν κατασκευὴν ἀποθήκης 30 X 60 μ., ἐνῶ και εἰς τὸν
κεντρικὸν λιμένα Π.Ε. τελοῦν ὑπὸ κατασκευὴν 140 μ. κρηπιδωμάτων. Παραλλήλως, συνεχί-

Συγκριτικός πίναξ
καταπλευσάντων ατμοπλοίων κατά τὸ 1961 ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1960
κατὰ μῆνας

Μ ἢ ν ε ς	Ἀφιχθέντα ατμόπλοια				Μηνιαία σύνολα 1961		Μηνιαία σύνολα 1960	
	Ἐσωτερικοῦ ἀριθ. χωρητ.		Ἐξωτερικοῦ ἀριθ. χωρητ.		ἀριθ.	χωρητ.	ἀριθ.	χωρητ.
Ἰανουάριος	542	182.998	334	890.944	876	1.082.942	808	900.884
Φεβρουάριος	477	158.853	300	784.299	777	943.152	755	797.190
Μάρτιος	634	217.014	352	889.443	896	1.106.457	852	971.650
Ἀπρίλιος	715	234.472	389	1.006.371	1.104	1.240.843	1.057	1.009.135
Μάιος	842	272.203	431	1.103.436	1.273	1.375.639	1.255	1.001.354
Ἰούνιος	847	289.623	415	1.033.844	1.262	1.323.467	1.328	1.028.006
Ἰούλιος	1.053	345.462	402	1.025.383	1.455	1.370.845	1.417	1.222.509
Αὐγουστος	1.157	361.738	442	1.084.728	1.599	1.446.466	1.497	1.315.643
Σεπτέμβριος	994	332.684	411	969.316	1.405	1.302.000	1.274	1.216.865
Ὀκτώβριος	724	259.587	410	977.310	1.134	1.236.897	1.058	1.174.551
Σύνολον	7.985	2.654.634	3.886	9.774.074	11.871	12.428.708	11.301	10.637.767

σθη ὁ ἀνεφοδιασμός τοῦ κεντρικοῦ λιμένος διὰ τῶν ἀναγκαίων συγχρονισμένων μέσων κλπ. Διὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος 1962, ἔχουν προγραμματισθῆ ταῖ κάτωθι νέα ἔργα :

Μέγαρον Ο.Α.Π., προϋπολογισθεῖσα δαπάνη 20.000.000 δρχ., επέκτασις τῶν σιλοῦ 50.000.000 δρχ., ἀποθήκη εἰς τὸν β' ὄροφον μετὰ ψυκτικοῦ θαλάμου 29.000.000 δρχ., ὁλοκλήρωσις προβλήτης, προϋπολογισθεῖσα δαπάνη 40.000.000 δρχ., πολυόροφος ἀποθήκη εἰς Α—Β ὄπου ἤδη ἐκφορτῶνται τὰ φορτία γαιανθράκων 20.000.000 δρχ. (πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Ἐλευθέρας Ἐμπορικῆς Ζώνης), νέα ἔργα εἰς λιμένα Ἡρακλεῖους 6.000.000 δρχ., δι' ἔργα εἰς ἄκρον Κερατοπόργου 6.000.000, εἰς Πέραμα δι' ἔργα ἐκβαθύνσεως κατασκευῆς προβλήτης διὰ τὰ πρὸς ἑπισκευὴν πλοῖα 30 ἑκατομμύρια, ὁλοκλήρωσις προβλήτης (κεντρικὸς λιμὴν) 40.000.000 δρχ., συμπλήρωσις μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ ὑπολογισθεῖσα δαπάνη 15.000.000 δρχ. Τελεῖ ὑπὸ μελέτην καὶ τὸ θέμα τῆς τουριστικῆς διαμορφώσεως τῆς κορυφῆς τοῦ προφήτου Ἡλίου, εἰς περιπτώσιν ἀρνήσεως τοῦ Ε.Ο.Τ. νὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον, εἰς χῶρον παραχωρηθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Π.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἀπολογιστικὰ στοιχεῖα τοῦ 9μήνου (Ἰανουάριος—Σεπτέμβριος), τὰ ἔσοδα τοῦ Ο.Α.Π. ἀνήλθον εἰς 205.202.589,95 δρχ., ἐναντι 163.210.173,20, εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα τοῦ 1960. Ἦτοι ἐπαρουσίασαν αὔξησιν κατὰ 41.992.416,75 δρχ. Ἔσοδα ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων εἰσπράχθησαν 10.006.128,55, ἐνῶ κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα τοῦ 1960 εἶχον εἰσπραχθῆ 8.794.292 10 δρχ. Ἐξ ὑπερωριῶν ὑπαλλήλων εἰσπράχθησαν 10.006.064,05 δρχ., ἐνῶ εἶχον ἀποδοθῆ κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα τοῦ προηγουμένου ἔτους 8.154,569 δρχ. Τὴν 10ην Ὀκτωβρίου λήξαντος ἔτους τὰ διαθέσιμα ρευστὰ κεφάλαια εἰς τραπέζας κλπ. ἀνῆλθον εἰς 145.000.000 δρχ. Τὸ γενικὸν σύνολον τῶν ἐσόδων ἀνῆλθετο εἰς 231.692.785,55, ἐνῶ κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα τοῦ προηγουμένου ἔτους, εἶχεν ἀνέλθει εἰς 180.159.034,30 δρχ. Ἦτοι ἡ ἀπόδοσις ἐπαρουσίασεν διαφορὰν ἐπὶ πλέον κατὰ 41.533.247,25 δρχ. Τὰ συνολικὰ ἔσοδα (τακτικὰ καὶ ἔκτακτα) ἀνῆλθον εἰς 426.317.266 δρχ., ἐξ ὧν τακτικὰ 174.596.664,75 δρχ. Αἱ ἐπενδύσεις εἰς ἔργα λιμενικὰ, μηχανολογικὰ κλπ. ὑπελογίσθησαν εἰς 165.480.200 δρχ., ἐπληρώθησαν δὲ 191.450.200 δρχ., ἐνῶ κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα τοῦ προηγουμένου ἔτους εἶχον πληρωθῆ 48.977.661,75 δρχ., ἐπὶ διατεθεισῶν πιστώσεων εἰς ἐπενδύσεις 57.617.765,40 δρχ. Ἀπέμενε σύνολον ἀποθεματικῶ (τακτικοῦ καὶ ἔκτακτου) ἐκ δρχ. 58.131.837,80. Ἡ ἠϋξημένη ἀπόδοσις τῶν ἐσόδων ἀποδίδεται : 1) Εἰς

Γενικοί Συγκριτικοί άριθμοί

Κομισθέντα εκ του εξωτερικού Έκφορτωθέντα	Δεκάμηνον		Διαφοραί		
	Ίαν. - 'Οκτ. 1961	Ίαν. - 'Οκτ. 1960	+	-	%
Γενικά έμπ)τα έντός κυρίως λιμένος Πρώται ύλαι κλπ. εις Παραρτήματα	1.243.568 502.965	1.114.721 491.310	Αύξησις : 128.847 Αύξησις : 11.655	+ 11,6 + 2,4	
Σύνολον	1.746.533	1.606.031	Αύξησις : 140.502	+ 8,7	
Έκφορτωθέντα εις Διυλιστήρια	1.678.834	1.510.113	Αύξησις : 168.721	+ 11,2	
Σύνολον	3.425.367	3.116.144	Αύξησις : 309.223	+ 9,9	
Φορτωθέντα διά τὸ εξωτερικόν Φορτωθέντα					
Γενικά έμπ)τα έντός κυρίως λιμένος Πρώται ύλαι κλπ. εις Παραρτήματα	96.756 251.183	99.676 330.154	Μείωσις : 2.920 Μείωσις : 78.971	- 2,9 - 23,9	
Σύνολον	347.939	429.830	Μείωσις : 81.891	- 19,1	
Κομισθέντα εκ του εσωτερικού Έκφορτωθέντα					
Γενικά έμπ)τα έντός κυρίως λιμένος Πρώται ύλαι κλπ. εις Παραρτήματα Προερχ. εκ τών Διυλιστ. εις Παραρ.	492.883 195.855 127.018	393.693 261.524 195.833	Αύξησις : 99.190 Μείωσις : 65.669 Μείωσις : 68.815	+ 25,2 - 25,1 - 35,1	
Σύνολον	815.756	851.050	Μείωσις : 35.294	- 4,1	
Φορτωθέντα διά τὸ εσωτερικόν Φορτωθέντα					
Γενικά έμπ)τα έντός κυρίως λιμένος Βιομηχ. προϊόντα εις Παραρτήματα	316.786 330.238	292.286 317.007	Αύξησις : 24.500 Αύξησις : 13.231	+ 8,4 + 4,2	
Σύνολον	647.024	609.293	Αύξησις : 37.731	+ 6,2	
Φορτοεκφορτωθέντα					
Φορτοεκφορτωθέντα	Άνα κεφαλαίωσις		Διαφοραί		
	Ίαν. - 'Οκτ. 1961	Ίαν. - 'Οκτ. 1960	+	-	%
Γενικά έμπ)τα έντός κυρίως λιμένος Πρώται ύλαι κλπ. εις Παραρτήματα	2.149.993 1.407.259	1.900.376 1.595.828	Αύξησις : 249.617 Μείωσις : 188.569	+ 13,1 - 11,8	
Σύνολον	3.557.252	3.496.204	Αύξησις : 61.048	+ 1,7	
Έκφορτωθέντα εις Διυλιστήρια	1.678.834	1.510.113	Αύξησις : 168.721	+ 11,2	
Σύνολον	5.236.086	5.006.317	Αύξησις : 229.769	+ 4,6	

Σημ. Εις τόν κυρίως λιμένα περιλαμβάνεται και ή κίνησις του λιμένος 'Ηρακλέους ('Αγίου Γεωργίου Κερασινίου).

την σημειωθείσιν κατά την άνασκοπούμενην περίοδον αύξησις της εισαγωγικής κινήσεως, β) την μη επίδρασιν εκ της λειτουργίας του ίδρυθέντος πρώτου έργοστασίου έγχωρίου παραγωγής σακχάρου, δεδομένου ότι εξαίρεσει ένίων περιπτώσεων, δέν ηύξήθησαν τά τιμολόγια τελών και δικαιωμάτων του Ο.Λ.Π., ύπολογίζεται δέ ότι δέν θά επηρεασθῆ πρό της λήξεως του 1962 ή εισαγωγική κίνησις και εκ της τότε ύπολογιζόμενης λειτουργίας των ύπό ίδρουσιν βιομηχανιών σακχάρου και πλαστικών ύλων, μετά τριετιαν δέ και εκ της μελετωμένης ιδρύσεως μεγάλων βιομηχανιών χαρτομάξης και άλουμινίου.

Ώς πρός τά προύπολογιζόμενα διά τὸ 1962 τακτικά έξοδα, ύπολογίζεται αύξησις αυτών 14.800.000 δρχ. εκ της αύξήσεως των γενικών έξόδων κατά 5.500.000 δρχ., των δα-

πανῶν ἐκμεταλλεύσεως κατὰ 7.500.000 δρχ. καὶ τῶν ἐξόδων συντηρήσεως κατὰ 1.800.000 δρχ. Αἱ συνολικαὶ ἐπενδύσεις διὰ τὸ 1962 ὑπολογίζονται εἰς 203.605.000 δρχ.

Οὕτω, τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐξόδων προϋπολογίζεται εἰς 307.926.000 δρχ. Τὰ διαθέσιμα εἰς 156.854.000 δρχ. σύνολον 464.780.000 δρχ., τὸ δὲ σκέλος τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐξόδων εἰς 426.414.465 δρχ., τὸ τακτικὸν ἀποθεματικὸν εἰς 25.000.000 δρχ. καὶ τὸ ἔκτακτον εἰς 13.365.535 δρχ. Γενικὸν σύνολον σκέλους 464.780.000 δρχ.

Ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς τοῦ λιμένος εἰς ἀριθμοὺς

Ἀνωτέρω παρεθέσαμεν στατιστικοὺς πίνακας τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Λ.Π., ἀναφερομένους εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς τοῦ λιμένος κατὰ τὸ 10μηνον τοῦ 1961 (Ἰανουάριος — Ὀκτώβριος) μὲ συγκριτικὰ παρατηρήσεις :

Αἱ ἐπισκευαὶ ἐπὶ πλοίων

Καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, παρατηρήθη ἀξιοσημείωτος δραστηριότης εἰς τοὺς τομεῖς τῶν ἐπισκευαστικῶν ἐργασιῶν ἐπὶ πλοίων, τόσοσ μεταφορικῶν φορτίων, ὅσων καὶ ἐπιβατηγῶν. Ἡ δραστηριότης ἐνισχύθη ἐκ τῆς πραγματοποιηθείσης ἀγορᾶς σκαφῶν μικρᾶς καὶ μέσης χωρητικότητος, τὰ ὅποια προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς ἐπιβατηγὰ εἰς ἀκτοπλοϊκὰς καὶ μεσογειακὰς γραμμάς, ὑπέστησαν ἐκτεταμένους ἐπισκευάς. Ἐξ ἄλλου, ἐγένοντο καὶ ἐπὶ φορτηγῶν σκαφῶν μειρίας μᾶλλον χωρητικότητος ἐργασίαι μετατροπῆς καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν μηχανικῶν μέσων προώσεως αὐτῶν. Συμφῶνως πρὸς τὰ τηρούμενα στατιστικὰ στοιχεῖα ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Λ.Π., ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν πλοίων, τὰ ὅποια ὑπέστησαν ἐπισκευὰς ἢ μετατροπὰς τῶν μέσων προώσεως, ἦσαν ἐγγεγραμμένα εἰς τὰ ἑλληνικὰ νηολόγια, μικρότερος δὲ ἀριθμὸς κυρίως σκαφῶν τύπου «λίμπερ-τους» ἔφερε ξένας σημαίας. Κατὰ μέσον ὄρον ἐφέροντο κατὰ μῆνα τελούντα ὑπὸ ἐπισκευὰς 35—40 πλοία, τὸν δὲ μῆνα Ὀκτώβριον ἀνήλθον ταῦτα εἰς 47 (ἐναντι 40 τοῦ ἀντιστοίχου μηνὸς τοῦ 1960 ὀλικῆς χωρητικότητος 125.540 τόννων). Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι ἐκ τούτων τὰ 37, ὀλικῆς χωρητικότητος 89.161 τόννων ἔφερον ἑλληνικὴν σημαίαν, 4 σημαίαν Λιβάνου, 2 σημαίαν Λιβερίας, 2 σημαίαν ἀγγλικήν, 1 γερμανικὴν καὶ 1 παναμαϊκὴν. Ἐξ ἄλλου, ἐκ τούτων τὰ 21 ἐτέλουν ὑπὸ γενικὰς ἐπισκευὰς καὶ μετασκευὰς, 11 δὲ ὑπὸ ἐπισκευαστικὰς ἐργασίας ἐπὶ τῶν μηχανικῶν τῶν μέσων.

Ἡ κίνησις τῶν Μονίμων Δεξαμενῶν

Ἡ σημειωθεῖσα δραστηριοποίησις εἰς τὰς ἐπισκευαστικὰς ἐργασίας ἐπὶ πλοίων, ἐμφαίνεται καὶ εἰς τὴν κίνησιν τῶν Μονίμων Δεξαμενῶν. Οὕτω κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ Ο.Λ.Π. εἰς μὲν τὴν μεγάλην Δεξαμενὴν εἰσῆλθον 87 φορτηγὰ σκάφη συνολικῆς χωρητικότητος 391.148 τόννων καὶ 22 ἐπιβατηγὰ σκάφη συνολικῆς χωρητικότητος 74.648 τόννων, ἤτοι ἐν ὄλῳ 109 σκάφη, χωρητικότητος 465.796 τόννων, εἰς δὲ τὴν μικρὰν Δεξαμενὴν 100 φορτηγὰ σκάφη χωρητικότητος 81.493 τόννων καὶ 77 ἐπιβατηγὰ, χωρητικότητος 94.004 τόννων, ἤτοι ἐν ὄλῳ 177 σκάφη, χωρητικότητος 175.497 τόννων. Καὶ εἰς τὰς δύο Μονίμους Δεξαμενάς ἐδεξαμενίσθησαν κατὰ τὸ 1961, ἐν ὄλῳ 286 σκάφη φορτηγὰ καὶ ἐπιβατηγὰ συνολικῆς χωρητικότητος 641.283 τόννων.

Ἡ θαλασσία ἐπίδοσις

Καὶ κατὰ τὸ 1961, πολυμερῆς καὶ σταθερὰ ὑπῆρξεν ἡ ἐπιδειχθεῖσα δραστηριότης τῆς θαλασσίας ἐπιχειρηματικότητος, ἐπωφεληθεῖσα τόσοσ ἐκ τῆς παρατηρουμένης ἀναπτύξεως τοῦ τουρισμοῦ ὅσων καὶ ἐκ τῆς βελτιώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῆς διεθνoῦς ναυλαγορᾶς καὶ τῆς προωθήσεως τῶν θαλασσιῶν μεταφορῶν εἰς βροεὰ φορτία, πρῶτας ὕλας, γεννήματα καὶ λοιπὰ ἀγαθὰ. Περὶ τὸ τέλος τοῦ ἀπελθόντος ἔτους, ἐνετάθησαν πιεστικαὶ ἐκδηλώσεις, ἀφορῶσαι τὰ ὑπὸ σημαίας εὐκολιῶν σκάφη τῆς ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας συνπερι-

Αί εισπράξεις των Τελωνείων κατά τὸ 1961 (11μηνον)

Μ ἤ ν ε ς	Τελωνεῖα Πειραιῶς Δραχμαὶ	Τελωνεῖα Ἀθηνῶν, Ἀερολιμένας, Περὰ ματος, Ἐλευσίνας, Βιομηχανία (Ἀσπρο- πύργου) ὑπαγομέ- νων εἰς τὴν διεύ- θυνσιν Πειραιῶς	Σ ὕ ν ο λ α	Διαφορὰ ἐπὶ πλεόν ἐν σχέσει μὲ τὸ 1960
Ἰανουάριος	284.127.616	49.630.059	333.757.665	65.986.973
Φεβρουάριος	274.477.559	49.927.181	319.404.740	57.718.179
Μάρτιος	313.067.326	60.714.551	373.781.877	68.254.980
Ἀπρίλιος	286.984.577	53.017.421	340.001.998	23.572.868
Μάϊος	309.222.861	53.955.688	363.178.549	30.132.208
Ἰούνιος	319.125.300	57.628.769	376.754.069	74.904.413
Ἰούλιος	346.250.044	64.728.155	410.978.199	96.352.185
Αὐγουστος	327.501.809	58.200.353	380.792.162	55.893.552
Σεπτέμβριος	310.188.145	63.285.761	376.473.906	54.575.787
Ὀκτώβριος	316.994.313	61.526.841	378.521.154	30.509.862
Νοέμβριος	321.850.021	63.695.748	385.545.269	46.974.924
Ἀθροίσματα	3.408.739.581	629.500.527	4.039.389.588	604.867.929

ἀποφάσεων τῆς Δ.Ο.Μ. καὶ ἀναλόγων ἐνεργειῶν τῆς Π.Ν.Ο. λόγῳ τῆς ἀρνήσεως τῶν πλοιοκτητῶν τῶν νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἀνανέωσιν ἢ τὴν ὑπογραφήν συμβάσεων μὲ τὸ Ν.Α.Τ., διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν πληρωμάτων τῶν. Ἐν τῷ μεταξύ καὶ κατὰ τὸ 1961, ἐλήφθησαν καὶ ἄλλα νομοθετικά μέτρα ὑπὸ τοῦ Υ.Ε.Ν., ἀφορῶντα τὴν ἀσκουμένην ναυτικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν ὑποβόηθσιν τῆς δραστηριοποιήσεως εἰς ὅλα τὰ πεδία. Ἦτοι τὴν ἀκτοπλοῖαν ὅπου ἐφηρμόσθησαν μέτρα, ἀφορῶντα τὴν ἀνανέωσιν καὶ αὔξησιν τῶν διαθεσίμων σκαφῶν τῆς, τὴν Μεσογειακὴν ἐπιβατηγὸν καὶ τὴν Ὑπερωκεάνειον Ναυτιλίαν καθὼς καὶ τὴν ποντοπόρον φορτηγὸν τοιαύτην. Παρατηρήθησαν ἀξιόλογοι ἐξελίξεις εἰς ὅλους τοὺς ναυτικακοὺς τομεῖς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὠκεανοπόρου ἀλιευτικοῦ στόλου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐκδηλώσεις δραστηριοποιήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων ναυτικῶν ὀργανισμῶν ἐξαιρέται σειρά ἐνεργειῶν τοῦ ἐνταῦθα Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, (προεδρῖα κ. Ἀντ. Δημάδη), ἐκδιδόντος ἤδη καὶ μηνιαίαν «Δελτίον» διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ ναυτιλλομένου κόσμου, ἢ δημοσίευσαι ὑπ' αὐτοῦ εἰς εἰδικὸν τεῦχος τοῦ «Κώδικος Ναυτικοῦ Δικαίου» καὶ τοῦ νόμου «περὶ προτιμωμένης ὑποθήκης», ἢ γενομένη ὑπὸ τοῦ Ν.Α.Τ. ἀπογραφή τῶν ἐργατῶν θαλάσσης κ.ἄ. Ἐξ ἄλλου τὴν 26ην παρελθόντος μηνὸς Φεβρουαρίου συνεκροτήθη πρωτοβουλία τῆς Π.Ν.Ο. συμπληρωσάσης κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος 40ετία ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς τῆς, τὸ 14ον Πανναυτικὸν Συνέδριον, οὗτινος αἱ διαπιστώσεις καὶ ἀποφάσεις ὑπῆρξαν ἐνδιαφέρουσαι. Τέλος, τὴν 7ην Σεπτεμβρίου 1961, συνεπληρώθη 100ετία ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ν.Α.Τ. γενομένη τὴν ἀνάλογον ἡμερομηνίαν τοῦ 1861, ἐξελίξει δὲ ἐπιτροπὴ πρὸς ὄργανωσιν τοῦ ἑορτασμοῦ αὐτῆς.

Βαρὺ πένθος ὑπῆρξε διὰ τὴν ἑλληνικὴν ναυτικὴν οἰκογένειαν, ὁ ἐπισυμβὰς τὴν 21ην παρελθόντος Ἰουνίου ἀδόκιτος θάνατος τοῦ Παναγῆ Γιαννουλάτου, μοχθήσαντος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιβατηγοῦ Μεσογειακῆς Ναυτιλίας καὶ διακριθέντος διὰ τὸ ὑψηλὸν ἦθος, μεταξὺ τοῦ ναυτικοῦ μας κόσμου.

Αἱ σημειωθεῖσαι ἐπιτεύξεις

Τὰ ἐπιτευχθέντα κατὰ τὸ 1961, ἐμφαίνονται ὡς κατωτέρω εἰς ἀριθμοὺς συγκεκριμένα στοιχεῖα καὶ παρατηρήσεις, κατὰ κατηγορίας ναυτικῆς ἐπιδόσεως :

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δύναμιν τῆς ὑπὸ τὴν κυανόλευκον ναυτιλίας μας, αὕτη συμφώνως πρὸς τὰ στοιχεῖα τοῦ Υ.Ε.Ν., ἀνήρχετο τὴν 30ὴν Νοεμβρίου εἰς 1152 σκάφη, συνολικῆς

χωρητικότητας 6.290.832 κόρων. *Ηδη εις τὸν πίνακα τοῦ Λούδ, ἡ Ἑλλάς ἀπὸ πλευρᾶς ναυτιλιακῆς δυνάμεως, κατέλαβε τὴν 6ην θέσιν, εἰς τὸ παγκόσμιον τοννάξ.

*Ἐξ ἄλλου ἢ ὑπὸ ξένας σημαίας τελοῦσα ἑλληνικὴ πλοιοκτησία ὑπελογίζετο συνολικῶς εἰς 6.200.000 τόννους χωρητικότητος. *Ἠγοράσθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ὑπὸ ὁμογενῶν πλοιοκτητῶν 120 περίπου πλοία παντὸς τύπου, κυρίως φορτηγὰ τράμπς, χωρητικότητος πέραν τῶν 500 χιλ. τόννων γκρός, καθεικύνθησαν δὲ εἰς ξένα ναυπηγεῖα 24 σκάφη συνολικῆς χωρητικότητος 310.000 τόννων.

Αἱ ἐπελθούσαι μεταβολαὶ συνοψίζονται εἰς τὰ κάτωθι στοιχεῖα τοῦ Υ.Ε.Ν. : *Ἐπωλήθησαν εἰς ἀλλοδαποὺς 38 πλοία ὑπὸ ξένας σημαίας καὶ 23 παρήλικα πλοία πρὸς διάλυσιν. *Ἠδη ἔχει ἐπέλθει σημαντικὴ ἀνανέωσις τῆς ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας εἰς σκάφη ὄλων τῶν τύπων (τράμπς, δεξαμενόπλοια, λάιφερ, μεταλλοφόρα, πλωτὰ ψυγεῖα, ὠκεανοπόρα ἀλιευτικά, Bulck · Carriers κλπ.). Ὑπελογίζετο δὲ διὲς περὶ τὰ 500 φορτηγὰ σκάφη καὶ δεξαμενόπλοια, χωρητικότητος 6 900.000 τόννων γκρός ἔχουν ναυπηγηθῆ κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον, ἕτερα δὲ 880 πλοία χωρητικότητος 5.500.000 τόννων γκρός ἔχουν ἤλικίαν μικροτέραν τῆς 2ετίας καὶ περὶ τὰ 784 πλοία, συνολικῆς χωρητικότητος 4.650.000 τόννων γκρός συνιστοῦν τὴν ἐναπομείνανσαν πολיאὴν χωρητικότητα εἰς χεῖρας τῆς ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας. *Ἐκ τοῦ ὄγκου τῆς ὑπὸ ξένας σημαίας τελοῦσης χωρητικότητος τῆς ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν (358 σκάφη, συνολικῆς χωρητικότητος 4.251.635 τόννων γκρός) ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν σημαίαν Λιβερίας, ἔπειτα ἡ Παναμαϊκὴ καὶ ἀκόλουθοῦν ἡ σημαία Λιβάνου, Ὀνδούρας καὶ Κροατίας.

*Ἡ ἀργοῦσα χωρητικότης ἐνεφανίζετο σημαντικῶς μειωμένη περὶ τὸ τέλος τοῦ 1961, ὑπολογιζομένη εἰς 82 σκάφη περίπου χωρητικότητος 680.000 τόννων γκρός, ὅσον ἀφορᾷ τὰ φορτηγὰ, τύπου «τράμπς» σκάφη, ἐνῶ μεγαλύτερος ἦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀργούντων δεξαμενοπλοίων.

Ἄκτοπλοϊκὴ καὶ Μεσογειακὴ ἐπιβατηγὸς ναυτιλία

Εὐόαινα συμπτώματα παρατηρήθησαν εἰς τὴν ἀκτοπλοίαν, ὀφειλόμενα εἰς τὴν δραστηριότητα καὶ μόνον τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. *Ἠρξάτο αὕτη ἀπαλλασσομένη ἀπὸ τὰ παρήλικα σκάφη, πλουτιζομένη δὲ μὲ νέας καὶ πλέον συγχρονισμένας μονάδας. Ἀπεσῦρθησαν ἤδη τὰ ἀτμόπλοια «Ἰόνιον» καὶ «Ἀνδρος» (τὸ δεύτερον μετασκευάζεται ἤδη εἰς φορτηγόν), καθωρίσθησαν δὲ ὑπὸ τοῦ Υ.Ε.Ν. τὰ ἀκόλουθα χρονικὰ ὄρια ἀπομακρύνσεως καὶ τῶν λοιπῶν παρηλικῶν πλοίων.

Ὅπως 1) τὸ α) 1) «Ἀγγέλικα», ἡλικίας 51 ἐτῶν θὰ διατηρηθῆ ἐν ὑπηρεσίᾳ μέχρι τέλους τῆς θερινῆς περιόδου τοῦ 1962. Ὡς αἰτιολογικὸν τῆς παρατάσεως τοῦ βίου τοῦ πλοίου τούτου προβάλλεται τὸ γεγονός ὅτι τοῦτο εἶναι μεγάλῃς χωρητικότητος, ἡ δὲ ἄμεσος ἀπομακρύνσις του χωρὶς νὰ ἐξασφαλισθῆ μία ἀντίστοιχος χωρητικότης, θὰ προεκάλει ἀνωμαλίας εἰς τὴν ἀπὸ θαλάσσης ὁμαλὴν διακίνησιν τοῦ πληθυσμοῦ.

2) Τὸ «Αἰγαῖον», ἡλικίας 51 ἐτῶν θὰ διατηρηθῆ εἰς μὲν τὰς ἀκτοπλοϊκὰς γραμμὰς μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ 1962, οἱ περιηγητικοὶ του ὁμοῦς πλόες θὰ παραταθοῦν μέχρι τέλους τῆς θερινῆς περιόδου τοῦ 1962.

3) Τὸ «Πίνδος», ἡλικίας 54 ἐτῶν θὰ συνεχίσῃ τὰ δρομολόγια τοῦ Ἀργοσαρωνικοῦ μέχρι τέλους τοῦ 1963, καὶ 4) Τὸ «Μαριλένα», ἡλικίας 50 ἐτῶν θὰ παραμείνῃ ἐπὶ μίαν ἀκόμη πενταετίαν εἰς τὰς ἀκτοπλοϊκὰς γραμμὰς, πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν εὐρυτάτων ἐπισκευῶν καὶ ἐξόφλησιν τῶν δανείων του.

*Ἀνηγγέλθησαν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀπελθόντος ἔτους αἱ κάτωθι ἀγοραὶ :

*Ὑπὸ τῆς ἀτμοπλοΐας τῶν Ἀδελφῶν Τυπάλδου ἠγοράσθησαν παρ' Ἀμερικανῶν ἐφοπλιστῶν τὰ ἀτμόπλοια «Ρόδος» καὶ «Κύπρος» ἀμφότερα χωρητικότητος 3146 τόννων γκρός ναυπηγήσεως 1945 τὸ πρῶτον καὶ 1946 τὸ δεύτερον, ἡ πρῶτη ἀμερικανικὴ θαλαμηγὸς «Ὠρίων», χωρητικότητος 3850 τόννων καὶ ταχύτητος 20 μιλίων, τὸ ὅποιον θὰ μετονομασθῆ εἰς «Υδραν» καὶ θὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς τὴν γραμμὴν Ἀργοσαρωνικοῦ καὶ τὰ

υπερωκεάνεια «*Αθήναι*» (πρώην Καναδικόν) χωρητικότητας 9486 τόν. γκρόν και ναυπηγήσεως τοῦ 1932 καὶ «*Ἀκρόπολις*» (πρώην ἄμερικανικόν) ναυπηγήσεως 1932 καὶ χωρητικότητος 9237 τόν. γκρόν, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν Μεσογειακῶν γραμμῶν. Ἐπίσης ἠγοράσθη μικρὸν σκάφος, ναυπηγήσεως 1943 καὶ χωρητικότητος 1205 τόν. γκρόν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποσυρθέντος ἀ)π «*Ἰόνιον*». Τοῦτο ἔφερε τὸ ὄνομα «*North Shore*» παραληφθησόμενον δέ, θὰ ὑποστῇ ἐνταῦθα σειρὰν μετασκευῶν.

Ἐξ ἄλλου παρὰ τῆς «*Ἡπειρωτικῆς Ἀτμπολοῖας*» τοῦ κ. Τάσου Ποταμιάνου, ἡ, ο-ράσθησαν τὰ ἀτμόπλοια:

«*Ερμῆς*» (πρώην Καναδικόν) ναυπηγήσεως τοῦ 1930 καὶ χωρητικότητος 5250 τόν. γκρόν, τὸ ὅποιον ὑπέστη ἔκτεταμένην μετασκευὰς εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς καὶ ἐτέθη εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς γραμμῆς Χάιφας—Κύπρου—Πειραιῶς—Βενετίας, καὶ ἕτερον ἐπιβατηγὸν σκάφος ἀναλόγου χωρητικότητος καὶ ναυπηγήσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐταιρίας τῶν Ἀδελφῶν Καβουνίδου, τὰ σκάφη: «*Lock Corn*» ναυπηγήσεως 1944, ταχύτητος 21 μιλίων καὶ τὸ πρώην ἄμερικανικόν «*Barnegat*» χωρητικότητος 3.000 τόνων.

Ἐπὶ τῆς Ἀτμπολοῖας τῶν Ἀδελφῶν Χανδρῆ, ἠγοράσθη ἡ πρώην ἄραβικὴ θαλαμηγὸς «*Mansour*», ναυπηγήσεως τοῦ 1936 καὶ χωρητικότητος 3750 τόν. γκρόν. Τὸ σκάφος μετονομάσθη «*Ρωμάντικα*».

Ἐπὶ τῆς «*Θηραϊκῆς Ἀτμπολοῖας*» τοῦ κ. Μάρκου Νομικοῦ, ἠγοράσθησαν τὰ ἀτμόπλοια «*Δῆλος*» ναυπηγήσεως 1956 χωρητικότητος 2500 τόν. γκρόν καὶ ταχύτητος 20 μιλίων καὶ «*Ἀφροδίτη*», ναυπηγήσεως 1955 καὶ χωρητικότητος 2496 τόν. γκρόν.

Ἐξ ἄλλου, ἡ γραμμὴ Ἀργοσαρωνικοῦ ἐπλουτίσθη ἀπὸ τοῦ θέρους καὶ μὲ τὸ ναυπηγηθὲν σκάφος, τύπου «*Ἰπταμένου πλοίου ἐξπρὸς*» τοῦ κ. Εὐτυχ. Γκούμα, χωρητικότητος 122. 12 κόρων, μὲ 112 θέσεις δι' ἐπιβάτας, τύπου «*πούλμαν*».

Περὶ τὸ τέλος τοῦ 1961, ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Ε.Ο.Τ., ὅτι παρηγγέλθη εἰς τὰ ἰταλικά ναυπηγεῖα ἡ ναυπήγησις τριῶν ἐπιβατηγῶν—ὄχηματαγωγῶν σκαφῶν, χωρητικότητος ἕκαστον 2.500 τόνων, ἀντί τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν 11.332.000 δολλαρίων. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐπιβατηγὸς Μεσογειακὴ ναυτιλία ἐνισχυθεῖσα ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα σκάφη, ἀνέπτυξεν ἀξιολόγους ἐκδηλώσεις δραστηριοποιήσεως.

Τὰ «*Πορθμεῖα*»

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου, εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς διὰ «*πορθμείων*» συνδέσεως Ἑλλάδος Ἰταλίας ἐτέθη ὑπὸ τῆς Ἀδριατικῆς βιάσει τῆς συμβάσεως μὲ τὸν Ε.Ο.Τ. καὶ τῆς «*ΕΛΜΕΣ*» καὶ τὸ πορθμεῖον «*Ἀππια*» χωρητικότητος 8025 τόνων.

Ἐξ ἄλλου, διὰ «*πορθμείων*» ἐγκαινιάσθη, πέραν τῶν πρὸ ἔτους λειτουργουσῶν καὶ ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν γραμμῶν ἑσωτερικοῦ: Αἰγίου—Ἰτέας, Πρεβέζης—Ἀκτίου, Ζακύνθου—Κυλλήνης, Ἀγιοκάμπου—Γλύφας, Κεραμωτῆς—Θάσου, Πατρῶν—Σάμης καὶ Κεφαλληνίας—Ἰθάκης.

Ἡ ὑπερωκεάνειος ἐπιβατηγὸς ναυτιλία

Ἡ δύναμις τῆς ὑπερωκεανείου ἐπιβατηγοῦ ναυτιλίας ἐμφανίζεται ἠϋξημένη διὰ τῶν γενομένων νέων ἀγορῶν σκαφῶν κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος, συνεχίσθησαν δὲ αἱ ἐνέργειαι τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν γραμμῶν Πειραιῶς—Νέας Ὑόρκης καὶ Πειραιῶς—Αὐστραλίας. Εἰς τὴν δευτέραν γραμμὴν ἐδρομολογήθη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου πλὴν τοῦ ὑπερωκεανείου «*Πατρὶς*» τῶν Ἀδελφῶν Χανδρῆ καὶ τὸ νεοαγορασθὲν ὑπερωκεάνειον παρὰ τῆς αὐτῆς ἐταιρίας «*Βρεττόνη*», χωρητικότητος 20.080 τόνων, ταχύτητος 20 μιλίων καὶ μεταφορικῆς ἰκανότητος 1218 ἐπιβατῶν. Τὸ σκάφος ἀνήκεν ἄλλοτε εἰς γαλλικὴν ἐταιρείαν, ἐναυπηγήθη τὸ 1952, ὑπέστη δὲ ἐκτεταμένην μετασκευὰς τὸ θέρος τοῦ 1961, εἰς τὰ ναυπηγεῖα τῆς Γένοβας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποτελῇ ἡδὴ ὑπόδειγμα ὑπερωκεανείου τῆς μιᾶς θέσεως (κάμπιν κλάς). Τοῦτο ἐξυπηρετεῖ τὴν γραμ-

μὴν ἀπὸ Σαούθθαμπον συνδέσεως τῆς Εὐρώπης—Ἑλλάδος—Αὐστραλίας. Τὰ ὑπερωκεάνεια «Βασίλισσα Φρειδερίκη» καὶ «Ὀλυμπία» εἰργάσθησαν ἀποδοτικὰ ἐξυπηρετήσαντα τὴν κίνησιν τῶν ὁμογενῶν μεταναστῶν εἰς τὴν γραμμὴν Πειραιῶς—Νέας Ὑόρκης.

Ἦς ἐγνώσθη ὑπὸ τῆς «Χόμ—Λάϊον» (Εὐγενιδῆ) ἐδόθη τὸν Νοέμβριον παραγγελία εἰς τὰ ναυπηγεία Τερζέτης, διὰ τὴν ναυπήγησιν νέου ὑπερωκεανείου σκάφους ὀλίκις χωρητικότητος 33.000 τόννων, ταχύτητος 24 μιλίων καὶ μεταφορικῆς ἱκανότητος 1600 ἐπιβατῶν, πρόκειται δὲ μετὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἂν αντικατασταθῆ τὸ ὑπερωκεάνειον «Βασίλισσα Φρειδερίκη» εἰς τὴν γραμμὴν Πειραιῶς—Νέας Ὑόρκης διὰ τοῦ πολυτελεστεροῦ καὶ πλέον συγχρονισμένου ὑπερωκεανείου τῆς αὐτῆς ἐταιρίας «Ὀμηρικὸς».

Εἰς τὰ ἀνήκοντα εἰς ὁμογενεῖς πλοιοκτητῆς ὑπερωκεάνεια προσετέθη ἀγορασθὲν παρὰ τοῦ εἰς Γένοβαν ἐγκλιτεστημένου ὁμογενοῦς κ. Σπ. Μαγκλιβέρα καὶ τὸ πρῶν γαλλικὸν ὑπερωκεάνειον «Lavoisier», ναυπηγήσεως 1950 καὶ χωρητικότητος 11.969 τόν. γκρόζ, τὸ ὁποῖον μετονομάσθη «Καλυψά» καὶ ἐτέθη κατὰ τινὰς πληροφορίας ὑπὸ Παναμαϊκὴν σημαίαν.

Ἦς ἀναφέρομεν εἰς τὴν οἰκίαν στήλην, τῆς Μεσογειακῆς ναυτιλίας ὑπὸ τῆς ἀμπολοίας τῶν Ἀδελφῶν Τυπάλδου ἠγοράσθησαν δύο ὑπερωκεάνεια μετονομασθέντα εἰς «Ἀθηνα» καὶ «Ἀκρόπολις» καὶ δρομολογηθέντα εἰς Μεσογειακὰς γραμμάς.

Ἐξ ἄλλου τὸ ὑπερωκεάνειον «Μαριάννα», τοῦ κ. Ι. Λάτση δὲν ἐδρομολογήθη οὔτε κατὰ νό ἤξαν ἔτος παραμένει δὲ ἠγκυροβολημένον εἰς Κυνόσουραν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπερωκεανείων σκαφῶν ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας ἐμειώθη κατὰ ἓν σκάφος. τοῦ ὑπερωκεανείου «Νέα Ὑόρκη» (πρῶν Νέα Ἑλλάς) πωληθέντος τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ παραδοθέντος εἰς τοὺς Ἰάπωνας πρὸς διάλυσιν.

Ἡ Μεσογειακὴ φορτηγὸς ναυτιλία

Συνεχίσθη κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος ἐντὸς πιεστικῶν ἀνταγωνιστικῶν συνθηκῶν ἡ δραστηριότης εἰς τὰ πεδία τῆς Μεσογειακῆς φορτηγοῦ ναυτιλίας. Εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς προσετέθησαν καὶ δύο σκάφη μετρίας χωρητικότητος μὲ ψυκτικὰ διαμερίσματα, κατάλληλα διὰ μεταφορὰν εὐπαθῶν φορτίων, κυρῶς φροῦτων. Ἐγένοντο ἐξ ἄλλου ἀνανεώσεις καὶ ἐκσυγχρονισμὸς τῶν μέσων προώσεως εἰς ἱκανὸν ἀριθμὸν Μεσογειακῶν φορτηγῶν. Παρὰ τὴν ἀλλοίωσιν τῶν μέσων προώσεως εἰς ἱκανὸν ἀριθμὸν ἀρμόδιων ὑπηρεσιῶν τοῦ Υ.Ε.Ν., ἐπετεύχθη νὰ δοθοῦν λύσεις εἰς θέματα ἀπασχολήσαντα τὸν κλάδον, παραμένον ὅμως τὰ βασικὰ τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα συνδέονται μὲ τὴν κρατικὴν συμπαράστασιν καὶ ἀνσυγχρότησιν τοῦ στόλου τῆς Μεσογειακῆς φορτηγοῦ ναυτιλίας διὰ τῆς ναυπηγήσεως συγχρονισμένων σκαφῶν χωρητικότητος ἀπὸ 1.000—4.500 τόννων γκρόζ.

Αἱ ἀπ' εὐθείας γραμμαὶ

Ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ δραστηριότης τῆς ἀναπτυχθείσης καὶ κατὰ τὸ ἤξαν ἔτος ἐπιχειρηματικότητος εἰς τὸν τομέα τῆς συντηρήσεως δικτύου ἀπ' εὐθείας γραμμῶν μεταφορᾶς φορτίων μεταξὺ Πειραιῶς—λιμένων Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης καὶ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς ὑπὸ τῆς Α.Ε. ἢ «Ἑλληνικῆ» τοῦ κ. Π. Καλλιμανοπούλου. Εἰς τὴν διαθέσιμον χωρητικότητα αὐτῆς προσετέθη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου καὶ τὸ νεοαναυπηγηθὲν εἰς ἕνα ναυπηγεία, διέξομενὸ πλοῖον «Ἑλληνικὸ Λῶρενς», χωρητικότητος 10.750 τόννων d.w. παρηγγέλθη δὲ ἡ ναυπήγησις καὶ ἐτέρων δύο δεξαλοκινῆτων πλοίων εἰς τὰ Ἰαπωνικὰ ναυπηγεία. Ἡ δὴ ἢ «Ἑλληνικῆ» διαθέτει 27 φορτηγὰ πλοῖα ὑπὸ τὴν κυανόλευκον καὶ 12 χρονοναυλωμένα μεταφορικὰ σκάφη, συντηρεῖ δὲ 11 τακτικὰς γραμμάς ἐκ Πειραιῶς ἐξυπηρετούσας 70 ἑξένους λιμένας. Ὑπολογίζεται ὅτι διὰ τοῦ στόλου αὐτῆς μεταφέρονται ἑτησίως φορτία 700.000 τόννων περίπου ἐν συνόλῳ.

Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ φορτηγοῦ «Ἀθῆναι» συνεχίσθησαν ὑπὸ τῆς «Ἑλληνικῆς» ἢ γραμμῆς Νοτ. Ἀμερικῆς καὶ ἡ ἀπ' εὐθείας γραμμὴ Πειραιῶς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ δι' ἄλλων σκαφῶν τύπου «τράμπς» καθὼς καὶ πλωτῶν - ψυγείων, ὡς καὶ ἄλλαι τακτικαὶ γραμμαὶ μεταφορᾶς φορτίων εἰς λιμένας τῆς Ἀδριατικῆς, τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Σουέζ.

Ἡ ἀκτοπλοϊκὴ φορηγὸς ναυτιλία

Ἡ δύναμις τῆς μικρᾶς σιδηρᾶς φορηγοῦ ναυτιλίας (μοτοροῖπ) καὶ τῆς πετρελαιοκινήτου ἱστιοφόρου φέρεται κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ Υ.Ε.Ν. ἐνιασθεῖσα εἰς ἀριθμὸν σκαφῶν καὶ χωρητικότητας εἰς κόρους. Ὑπολογίζεται ὅτι περὶ τὰ 80 πετρελαιοκίνητα σιδηρᾶ καὶ ξύλινα προσετέθησαν ἐν συνόλῳ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν.

Τὰ μότοροισπ, ἀνήρχοντο εἰς 120, χωρητικότητας ἐκάστου μέχρι 500 κόρων, συνολικῆς δὲ μεταφορικῆς ἰκανότητος μέχρι 50.000 τόννων φορτίου, ἐνῶ τὰ πετρελαιοκίνητα εἰς 1388 σκάφη, συνολικῆς χωρητικότητος 38.223 κόρων. Τόσον τὰ σιδηρᾶ ὅσον καὶ τὰ ξύλινα πετρελαιοκίνητα ἐκτὸς τῶν τακτικῶν γραμμῶν μεταφορῶν, τὰς ὁποίας συνετήρησαν καὶ κατὰ τὸ 1961 ἐργάσθησάν καὶ εἰς μεταφορὰς ἐφοδίων τοῦ δημοσίου, γεννημάτων καὶ ἄλλων εἰδῶν βάσει τοῦ ἰσχύοντος ναυτολογίου, πάντως ὁμως ἐντὸς πιεστικῶν πλαισίων, λόγῳ τῶν περιπτώσεων ἀνταγωνισμοῦ φορηγῶν μετριάς χωρητικότητος καὶ τῆς ἀκτοπλοΐας.

Αἱ ζημίαι ἀπὸ περιπτώσεων προσαρᾶξεων, ἀβαραίων, προσκρούσεων ὑπῆρξαν μᾶλλον περιορισμέναι εἰς τὰ ξύλινα πετρελαιοκίνητα.

Τὴν 8ην Δεκεμβρίου ἐβυθίσθη λόγῳ σφοδρᾶς θαλασσοταραχῆς δυτικῶς τῶν ἀκτῶν τῆς Λευκάδος, τὸ μότοροισπ «Ἐμμανουὴλ Μ.» τῶν Ἀδελφῶν Ἐμμ. καὶ Ἀναστ. Μπλαζάνη, χωρητικότητος 219 κόρων, νηολογίου Λαυρίου, ἐνῶ κατηθύνετο ἔμφορτον ἀπὸ Βόλον εἰς Κέρκυραν. Τὸ πλήρωμά του διεσώθη. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀπώλεια, κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος.

Τὰ σημειωθέντα ἀτυχήματα

Μικρότερος ὑπῆρξε κατὰ τὸ 1961 ὁ ἀριθμὸς τῶν περιπτώσεων ναυαγίων, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς περιπτώσεις τοῦ προγουμένου ἔτους.

«*Καπετὰν Μανώλης*» ὑπὸ σημαίαν Λιβάνου ναυπηγήσεως 1928 καὶ χωρητικότητος 2407 τόν. γκρός, ἐνουάγησε καὶ ἐγκατελείφθη τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1961, βορείως τῶν ἀκτῶν τῆς Καζαπλάνκας.

«*Κίσσος*» δεξαμενόπλοιο (ἀνήκον εἰς τὴν ἑταιρείαν «Ὁράϊον»), ναυπηγήσεως 1956 καὶ χωρητικότητος 23.232 τόν. γκρός κατεστράφη συνεπείᾳ πυρκαϊᾶς καὶ ἐγκατελείφθη εἰς θέσιν 360 μίλλια ΒΑ τοῦ Σάν Χουάν τοῦ Πουέρτο Ρίκο ἐνῶ κατηθύνετο ἀπὸ Πουέρτο Λά Κρούς εἰς Ρόττερταμ (ἀργότερον ἐπετεύχθη ἡ ἀνέλκωσίς του).

«*Θέτις*» (ἀλιευτικὸν) χωρητικότητος 120 κόρων. Ἐβυθίσθη τὴν 6ην Φεβρουαρίου ἀνοικτὰ τῶν ἀκτῶν τῆς Β. Λιβύης. Ἐκ τοῦ πληρώματός του ἀνερχόμενος εἰς 11 ἄνδρας διεσώθη μόνον εἰς.

«*Θεία Μαρία*» ναυπηγήσεως 1944 καὶ χωρητικότητος 724 τόνων γκρός ἐξώκειλε τὴν 14ην Ἀπριλίου ἀποκοπὴν καὶ ἐγκαταλείφθη εἰς Δυτ. ἀκτὰς τοῦ Μεξικοῦ, ἐνῶ κατηθύνετο μὲ φορτίον παλαιοσιδηρῶν ἀπὸ Ντουμεράρτα εἰς Ἰαπωνίαν.

«*Σεΐχης*» ὑπὸ σημαίαν Λιβάνου, ναυπηγήσεως 1940 καὶ χωρητικότητος 7304 τόνων γκρός ἐξώκειλε τὴν 2αν Ὀκτωβρίου, νοτίως τῆς νήσου Νταίντο, συνεπείᾳ τυφῶνος ἐνῶ κατηθύνετο πρὸς φόρτωσιν μεταλλεύματος ἀπὸ Ὁξάκαν διὰ Μορμουγκάο. Τὸ σκάφος ἀποκοπὴν εἰς δύο, ἐβυθίσθη, ἀπωλέσθησαν δὲ ἐκ τοῦ πληρώματος ὁ Α΄ Πλοίαρχος καὶ ὁ Α΄ Μηχανικός.

«*Ἀντωνάκης*» ναυπηγήσεως 1941 καὶ χωρητικότητος 2175 τόνων ἐξώκειλε τὴν 7ην Δεκεμβρίου συνεπείᾳ πυκνῆς ὀμίχλης παρὰ τὸ ἀκρωτήριο Σπαρτέλ, δυτικῶς τῆς Ταγγέρης, ἐγκαταλείφθη ὑπὸ τοῦ πληρώματός του.

«*Σοφία Τ.*» ναυπηγήσεως 1921 καὶ χωρητικότητος 1112 τόνων ἐξώκειλε τὴν 9ην Δεκεμβρίου εἰς βραχώδεις σημεῖον τοῦ Μαρμαρᾶ καὶ ἐβυθίσθη. Ἐκ τοῦ πληρώματός του ἀπωλέσθησαν τρεῖς ἄνδρες. Τὸ σκάφος κατηθύνετο ἔμφορτον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Λιβύην.

«*Δελφίνι*» (ἀλιευτικόν). Ἐβυθίσθη τὴν 8ην Δεκεμβρίου συνεπείᾳ προσκρούσεως ἐπὶ ὑφάλου πλησίον τοῦ λιμένος Μύτικα τῆς Δυτικῆς Ἀκαρνανίας. Τὸ ἑπταμελὲς πλήρωμά του διεσώθη.

«*Ἐμμανουὴλ Μ.*» (γράφομεν εἰς τὴν οἰκίαν στήλην τῶν μότοροισπ).

Παράκτιος και Ωκεανοπόρος Άλιεία

Ἀξιοσημειώτους ἐξελίξεις ἐσημείωσε καὶ κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος εἰς ὅλους τοὺς τομεί τῆς ἀλιευτικῆς ἐπιδόσεως, ἡ ἐπιχειρηματικότης τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Ἡ ὑξημένη εἶναι ἤδη ἡ δύναμις τῆς μέσης ἀλιείας εἰς σκάφη σιδηρᾶ καὶ ξύλινα κτύπου μηχανότρατας ἀνοικτῆς θαλάσσης, νεοαυπηγηθέντα εἰς τὸ Πέραμα, τὴν Σάμον κλπ., ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἡ ὠκεανοπόρος ἀλιεία ἐπλουτίσθη μὲν νέας μονάδας ἀλιευτικῶν. Ὑπελογίζετο ἡ δύναμις αὐτῆς εἰς 13 σκάφη, τινὰ τῶν ὁποίων ἔχουν νεοαυπηγηθῆ, ἄλλα δὲ προερχόμενα ἀπὸ ἀγορᾶς ὑπέστησαν ἐκτεταμένους μετατροπᾶς, δὲν παύουν δὲ ἐξαγγελλόμενα καὶ νέαι ἀγοραί. Ἡδὴ τελοῦν πέντε ἀκόμη ἀλιευτικὰ ὑπὸ μετασκευῆν. Ἡ ἀναπτυχθεῖσα δραστηριότης εἰς τὸν τομέα τῆς ὑπερατλαντικῆς ἀλιείας ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ὑξημένης ἀποδόσεως, μολονότι περὶ τὸ τέλος τοῦ 1961 παρετηρήθη ἀπογύμνωσις ἀπὸ πλευρᾶς ἀλιευμάτων τῆς θαλασσοῦς περιοχῆς τῆς Μαυριτανίας κατὰ 85%, ἐναντι τῆς ἀποδόσεως τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Συγκεκριμένως κατὰ τὸ 9μηνον τοῦ 1961 (Ἰανουάριος — Σεπτέμβριος) ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς ὑπελογίζετο εἰς 10.131 τόννους, ἐνῶ κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα προηγουμένου ἔτους εἶχεν ἀνέλθει εἰς 5.400 τόννους. Ποσοστὸν αὐξήσεως 85,7%. Συνολικῶς ὑπελογίζετο ἡ ἀπόδοσις κατὰ τὸ 1961 εἰς 14.000 τόννους. Ὡς πρὸς τὴν συμβολὴν αὐτῆς εἰς τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς καταναλώσεως, ἐνδεικτικοί εἶναι οἱ κάτωθι ἀριθμοί:

Κατὰ τὸ αὐτὸ 9μηνον διάστημα ἡ κατανάλωσις ἀλιευμάτων ἐν καταψύξει ἐν γένει ἀνήλθεν εἰς 13.545 τόννους, ἐνῶ κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα τοῦ προηγουμένου ἔτους εἶχεν ἀνέλθει εἰς 9.137 τόννους, ὑπελογίσθη δὲ ὅτι ἐκαλύφθη ἐκ τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς ἀλιευμάτων ποσοστὸν 74% ὑπὸ τῆς καταναλώσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόδοσιν τῆς μέσης ἀλιείας, αὕτη ὑπελογίζετο εἰς 65.000 τόννους, ἐνῶ ἡ ἀπόδοσις τῆς παρακτίου ἀλιείας, τῶν λιμνῶν καὶ ἰχθυοτροφείων, εἰς 14—15.000 τόννους. Ἡτοι ἡ συνολικὴ ἀπόδοσις τῆς ἐν γένει ἀλιείας ἐφθάσε τοὺς 94.000 τόννους περίπου.

Ἡ Σογαγαλιεία

Μολονότι δὲν ὑπῆρχον μέχρι τῆς ἡμέρας ποῦ ἐγράφοντο αἱ γράμμαι αὐταὶ πλήρη καὶ ἐξακριβωμένα στοιχεῖα ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῆς σογαγαλιείας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, αἱ γενικοὶ πληροφορίαι ἐκ τῶν σογαγαλιευτικῶν κέντρων παρῆσαν βεβαίωσιν ὅτι αὕτη ὑπῆρξε ἰσχυρὸς ὑπολογισμὸς καὶ ὅτι τὰ σογαγαλιεύματα διεκινήθησαν εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς εἰς ἱκανοποιητικὰ μᾶλλον ἐπίπεδα.

Χρηματιστήριον Ἐμπορευμάτων

Καὶ αἰ κατὰ τὸ 1961 σημειωθεῖσαι μέσῳ τοῦ Χ.Ε.Π. συναλλαγᾶι δὲν ἐνεφάνισαν οἰσθητὰς διαφορὰς εἰς τὸ ὕψος τῶν σημειωθεισῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προηγουμένου ἔτους, μολονότι ἡ χρησιμότης τοῦ διμεσολαβητικοῦ ρόλου τοῦ χρηματιστηριακοῦ αὐτοῦ θεσμοῦ εἶναι πλήρως διασφαλιστικῆ τῶν συμφερόντων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἦτοι τὸσον τοῦ πωλητοῦ, ὅσον καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ, καθὼς καὶ τοῦ Δημοσίου, εἰς τὰς περιπτώσεις προμηθειῶν του. Πάντως αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Χ.Ε.Π. καὶ αἰ ἐκ τοῦ Νόμου διαγραφόμεναι λειτουργίαι του ἀπέδωσαν ἐποικοδομητικὸν ἔργον, βάσει καὶ τῶν κατευθύνσεων τῆς Διοικητικῆς τοῦ Ἐπιτροπῆς (προεδρῖα τοῦ κ. Πανουσιᾶ Δεβέντη). Τακτικῆ ὑπῆρξεν ἡ λειτουργία τῶν Διαιτητικῶν του Δικαστηρίων καὶ ἡ ἀνάληψις καὶ ἐνέργεια πραγματογνωμοσυνῶν. Εὐῶλγτος εἶκὸν τὸ ἔργον τοῦ Χ.Ε.Π. καὶ μάλιστα κατὰ τὴν περίοδον 1953—1960. Ἐδόθη μὲ τὸν ἐκδοθέντα τὸν παρελθόντα μῆνα Μάρτιον ὀγκώδη τόμον ἀπολογισμοῦ τῶν πεπραγμένων του, ἴδια ὅσον ἀφορᾷ τὸν διαιτητικὸν του ρόλον εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς τάξεως κατὰ τὰς συναλλαγὰς. Πρόδηλος ἀποβαίνει ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνισχύσεως τοῦ θεσμοῦ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ὀργάνων καὶ ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ διὰ τῆς ἐπιλύσεως προβαλλομένων θεμάτων προώθησις αὐτοῦ, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ὅλης οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

Αι εισαγωγαι

Ἡ ἀξία τῶν θεωρηθέντων τιμολογίων παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐλέγχου Τιμολογίων Εἰσαγωγῆς Ε.Β.Ε. Πειραιῶς, κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἕως καὶ τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1961 χρονικὸν διάστημα, ἔχει ὡς ἀκολούθως (μετὰ τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐμπορεύματος, ἡ ἀξία εἰς δολλάρια):

I. Ζῶα ζῶντα καὶ προϊόντα τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου: (σφάγια, κρέατα νωπὰ καὶ κατεψυγμένα, βακαλάος, ρέγγες, ἰχθεῖς νωποὶ καὶ κατεψυγμένοι, ἀλίπαστα, γάλα, ὠὰ κ.λ.π.): 10.039.930.

II. Προϊόντα τοῦ φυτικοῦ βασιλείου: (ὄρυζα, καφές, λινὸσπορος, βαμβακόσπορος, ὄσπρια, μπαχαρικά, τέιον κ.λ.π.): 4.437.110.

III. Προϊόντα τῶν βιομηχανιῶν εἰδῶν διατροφῆς: (ζάχαρις, κακάο, κρέατα καὶ ἰχθεῖς εἰς κονοσέρβας, ἰχθυάλευρα, κρεατάλευρα κ.λ.π.): 6.552.880.

IV. Προϊόντα ὀρυκτὰ (πετρέλαιον, βενζίνη, γαιάνθρακες κ.λ.π.): 4.033.700.

V. Προϊόντα χημικῶν βιομηχανιῶν καὶ συναφῶν βιομηχανιῶν (χημικὰ ἀνόργανα καὶ ὀργανικά, φαρμακευτικά, βυρσοδεψικά ἐκχυλίσματα κ.λ.π.): 3.496.210.

VI. Πλαστικά ὕλαι, ρητῖναι τεχνηταί, αἰθέρες καὶ ἐστέρες τῆς κυτταρίνης, καυστοὺκ φυσικὸν καὶ τεχνητὸν κ.λ.π.: 2.040.890.

VII. Ξυλεία, φελλός, εἶδη ἐξ αὐτῶν κ.λ.π.: 1.344.760.

VIII. Ὑφαντικαὶ Ἴνες καὶ τεχνουργήματα ἐκ τούτων (ὑφάσματα, νήματα, βάμβαξ, ἔξρια, τρίχες, κάνναβις, λίνον κ.λ.π.): 3.289.710.

IX. Μέταλλα κοινὰ καὶ τεχνουργήματα ἐκ τῶν μετάλλων τούτων: 23.705.880.

X Μηχαναὶ καὶ συσκευαί, ἠλεκτρικὸν ὕλικόν: 9.570.390.

XI. Ὑλικὸν μεταφορῶν (πλοῖα, αὐτοκίνητα, ἐλκυστήρες, ποδήλατα κ.λ.π.): 4.307.640.

Διάφορα: 3.638.590.

Σύνολον δολλάρια 76.501.690.

Κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα τοῦ 1960 ἡ συνολικὴ ἀξία τῶν θεωρηθέντων τιμολογίων εἰσαγωγῆς εἶχεν ἀνέλθει εἰς 68.845.110 δολλάρια. Ἦτοι παρουσιάζεται διαφορά ἐπὶ πλεόν κατὰ 7.656.530 δολλάρια.

Αι ἐξαγωγαι

Αὗται, συμφώνως πρὸς τὰ στοιχεῖα τοῦ Ε.Β.Ε. Πειραιῶς, ἐπαρουσίασαν τὴν ἀκόλουθον κίνησιν κατὰ τὸ 10μηνον τοῦ 1961 (Ἰανουάριος—Ὀκτώβριος, εἰς δολλάρια):

Ἰανουάριος 992.705, Φεβρουάριος 637.900, Μάρτιος 1.451.364, Ἀπρίλιος 1.187.361, Μάιος 955.905, Ἰούνιος 1.087.295, Ἰούλιος 975.601, Αὐγουστος 1.174.262, Σεπτέμβριος 982.365, Ὀκτώβριος 1.993.980. Σύνολον 11.438.738.

Ἐξαχθέντα εἶδη (Fob ἀξία εἰς δολλάρια Ἰανουάριος—Ὀκτώβριος 1961):

1) Ἀγγειοπλαστικῆς εἶδη 30.475, 2) Ἀλιείας εἶδη 2.464, 3) Ἀλίπαστα ἰχθυρὰ 4.587, 4) Ἀμπελόφυλλα 8.476, 5) Ἀρωματικά φυτὰ 62.493, 6) Βάμβαξ 1.726.778, 7) Γλυκόριζα 9.621, 8) Δέρματα ἀκατέργαστα 2.606.282, 9) Ἐλαῖαι 289.123, 10) Ἐλαιόλαδον 17.995, 11) Ἴπποειδῆ 37.530, 12) Καπνὰ εἰς φύλλα 1.617.877, 13) Κολοφώνιον 1.461.652, 14) Λαχανικά διατετηρημένα 8.728, 15) Μηχανήματα 567.527, 16) Οἶνοι 211.069, 17) Οἶνοπνευματώδη ποτὰ 426.262, 18) Ὄσπρια 78.702, 19) Ράκη 17.411, 20) Σαρωθρόχορτον 4.856, 21) Σιγαρέττα 48.061, 22) Σιδηρόφυλλα 500.256, 23) Σπόγγοι 282.458, 24) Σταφῖς σουλτανίνα 2.156, 25) Σιλιβάματα ὑποδημάτων 1.541, 26) Τερεβινθέλαιον 65.411, 27) Τυρὸς 237.805, 28) Φαρμακευτικά ἰδιοσκευάσματα 195.824, 29) Χαρουπόσπορος 33.502, 30) Διάφορα 881.816. Σύνολον 11.438.738.

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς πραγματοποιηθείσας ἐξαγωγὰς κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐμφανίζεται διαφορά ἐπὶ ἔλαττον κατὰ 391.526 δολλάρια.

Νέα εταιρεία

Κατά τὸ 1961, ἀνηγγέλθη εἰς τὸ Ε.Β.Ε. Πειραιῶς ἡ σύστασις καὶ μετατροπὴ τῆς ἐπωνυμίας 168 ἐταιριῶν, ἐξ ὧν 146 ἦσαν ἐμπορικαί, 18 βιομηχανικαὶ καὶ 4 μικτοῦ χαρακτῆρος, ἐνῶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος εἶχεν ἀναγγελθῆ ἡ σύστασις καὶ μετατροπὴ τῆς ἐπωνυμίας 249 ἐταιριῶν, ἐξ ὧν 34 ἦσαν βιομηχανικαί.

Μεταξὺ τῶν ἀναγγελθεισῶν ἐταιριῶν κατὰ τὸ 1961, καταλέγεται καὶ ἡ συσταθεῖσα βάσει τοῦ Νόμου περὶ προσελκύσεως ξένων κεφαλαίων, μὲ ἔδραν τὸ Λαύριον, α.ε. ἐμποροβιομηχανικοῦ χαρακτῆρος «ΝΤΟΝ» Ἑλληνικὴ Χημικὴ Βιομηχανία Παραγωγῆς Πολυστερίνης. τῆς ὁποίας τὸ κατετεθὲν κεφάλαιον ἀνῆρχετο εἰς 250.000 δολλάρια.

Ἐκ τῶν δηλώσεων συστάσεως νέων βιομηχανιῶν καταφαίνεται ἡ ἔκτασις τῶν ἐπιπτώσεων ἐκ τῶν προστατευτικῶν μέτρων ὑπὲρ τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας.

Ἡ ζωὴ τῶν ὀργανώσεων

Τὴν 2αν μηνὸς Νοεμβρίου ἐγένετο συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις ἐκλογῆ διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν κενωθεισῶν 34 ἐδρῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν κατηγοριῶν εἰς τὸ Δ.Σ. τοῦ Ε.Β.Ε. Πειραιῶς, τὴν δὲ 8ην Δεκεμβρίου ἐγένετο ἡ συγκρότησις νέας διοικήσεως αὐτοῦ, ληξάσης τῆς θητείας τοῦ προέδρου τούτου κ. Ν. Δρίτσα καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς προηγούμενης Διοικήσεως.

Ἡ νέα Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ε.Β.Ε. Πειραιῶς, κατὰ τὴν γενομένην ψηφοφορίαν, ἀπετελέσθη ἐκ τῶν κ.κ. Σπ. Μπρούσκαρη, ὡς προέδρου, Ν. Σβορώνου, ὡς ἀντιπροέδρου, Ν. Καλαμίτη ὡς β' ἀντιπροέδρου, Ε. Νιάδα ὡς γεν. γραμματέως καὶ Ἀπ. Κοταρίνου, ὡς ταμίου.

Τὸ Ε.Β.Ε. Πειραιῶς ἀνέπτυξε καὶ κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος τὴν ἐκ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Νόμου καθοριζομένην ἀποστολὴν του πρὸς ἐπίλυσιν θεμάτων ἀναφερομένων εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος, ἥδη δὲ προπαρασκευάζεται διὰ τὴν υποβοήθησιν τῶν προσταθειῶν ρυθμίσεως τῶν ἐκ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ε.Κ.Α. προβλημάτων.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀναπτυχθεῖσα κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος δρᾶσις παρὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, ἐκάλυψε τοὺς τομεις τῶν κλαδικῶν ἐνδιαφερόντων ἀλλὰ συνέβαλε καὶ εἰς τὴν προβολὴν τῶν θεμάτων τῆς πόλεως πλησίον τῶν ἀρμοδίων παραγόντων. Κύριον ἀποτέλεσμα τῶν πρωτοβουλιῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου (προεδρία τοῦ κ. Δ. Κούμης) ὑπῆρξε καὶ ἡ συγκληθεῖσα τὴν 6—7 παρελθόντος Αὐγούστου διάσκεψις τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων εἰς τὴν Χαλκίδα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐλίφθησαν ἀποφάσεις ἐντονωτέρας ἐπιδιώξεως λύσεως εἰς τὰ πλέον πιεστικὰ θέματα, ποὺ ἀνησχόλησαν τὸν ἐμπορικὸν κόσμον κυρίως δὲ τοῦ τερματισμοῦ τῆς κρατικῆς παρεμβατικῆς πολιτικῆς εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς δικαιότερας κατανομῆς τῶν φορολογικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν ἐπιβαρύνσεων. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου συνῆλθεν εἰς 20 συνεδριάσεις, ἐξ ὧν 10 ἦσαν τακτικά. Ἡ κίνησις τοῦ πρωτοκόλλου ἐπαρουσίασε συνολικῶς 1.210 ἔγγραφα, ἐξ ὧν 310 ἐξερχόμενα καὶ 900 εἰσερχόμενα.

Ἡ βιομηχανία

Κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ Ε.Β.Ε. Πειραιῶς, κατὰ τὸ 1961, ὑπεβλήθησαν εἰς τοῦτο 18 δηλώσεις συστάσεως νέων βιομηχανιῶν καὶ μετατροπῆς τῶν ἐταιρικῶν ἐπωνυμιῶν βιομηχανικῶν οἰκῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕψος τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος, ὠρισμένοι κλάδοι βιομηχανιῶν ἐπαρουσίασαν ηὔξημένην ἀπόδοσιν, ἄλλοι ὅμως, ἐνεφάνισαν περιοριστικὰ φαινόμενα καὶ κάμψιν λόγφ τῶν ἀνταγωνιστικῶν ἐπιδράσεων καὶ κυρίως τῆς παρατηρουμένης ὑποκαταλάσεως εἰς παραγόμενα ὑπ' αὐτῶν εἶδη. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἔλλειψις ἀξιολόγου κινήσεως εἰς τὰς ἔξαγωγὰς βιομηχανικῶν προϊόντων, ἔσχε τοὺς δυσμενεῖς ἀντικτύπους αὐτῆς ἐπὶ τῆς διαθέ-

σεως τῶν ἀποθεμάτων, ὠδήγησε δὲ καὶ εἰς περιπτώσεις ἐκδηλώσεως ἀδυναμιῶν εἰς περιορισμένον ἀριθμὸν βιομηχανιῶν.

Αἱ πειραϊκὰ βιομηχανία ἐξακολουθοῦν νὰ κινοῦνται ἐντὸς τῶν πιεστικῶν συνθηκῶν, τῶν δημιουργηθειῶν ἐκ τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεως αὐτῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὰς βιομηχανίας τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τὸ σημειούμενον ὑψηλὸν κόστος παραγωγῆς συνεπείᾳ τῶν φορολογικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν ἐπιβαρύνσεων. Ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν καὶ κυρίως τῶν δημιουργουμένων προοπτικῶν διὰ τὰς πειραϊκὰς βιομηχανίας ἐκ τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα, ἀπασχολήθη ἡ διοίκησις τοῦ Συλλόγου Βιομηχανῶν Πειραιῶς (προεδρία τοῦ κ. Στυλ. Κοραῆ) εἰς συνεδριάσεις καὶ πολυμερεῖς ἐνεργείας καὶ διαβήματα πλησίον τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὴν σιδηροβιομηχανίαν καὶ ἰδίως τὸν κλάδον τῆς ναυπηγοβιομηχανίας, παρετηρήθησαν περιορισμένοι μὲν, ἀλλ' ἀξιοσημείωτοι ἐνδείξεις δραστηριοποιήσεως τῆς παραγωγικῆς τῆς ἀποδόσεως λόγῳ καὶ τῶν αὐξηθειῶν ἐργασιῶν ἐπισκευῆς ἐπὶ πλοίων. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ συνεχισθεῖσα τεχνικὴ διαρρῦθμισις τοῦ κεντρικοῦ λιμένος, ὑποχρεώνει τὸν Ο.Λ.Π. εἰς τὴν λήψιν ἀποφάσεως μεταφορᾶς τῶν ναυπηγοβιομηχανικῶν ἐργοστασίων ἐκ τῆς ἀκτῆς Ξαβερίου καὶ περὶ τὸν προλιμένα περιοχῆς, εἰς τὸ Πέραμα, ὅπου ἐπρογραμματίσθη ἡ ἐκτέλεσις ἔργων διαμορφώσεως ἐπισκευαστικῆς βάσεως. Ἐν συνεχείᾳ τὸ Δ.Σ. τοῦ Ο.Λ.Π. ἔλαβεν ἀπόφασιν κατὰ πλειοψηφίαν διὰ τὴν παροχὴν τοῦ δικαιώματος ἐκμεταλλεύσεως τῆς ὡς ἄνω βάσεως εἰς ἐνδιαφερομένους ἐπιχειρηματικούς ὁμίλους, θεθέντος ὡς ὄρου τῆς διαθήσεως ἱκανοῦ κεφαλαίου εἰς δολλάρια. Τοῦτο ἐγένετο ἀφορμὴ εἰς πρόσκλησιν μὲ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Σιδηροβιομηχανῶν (προεδρία τοῦ κ. Ἰω. Μητσοῦ) εὐρείας συσχέψεως εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε.Β.Ε. Πειραιῶς κατὰ τὴν 14ην παρελθόντος Ἰουλίου, ἐλήφθη δὲ ἡ ἀπόφασις τῆς συμπαραστάσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐμποροβιομηχανικῶν καὶ ναυτιλιακῶν ὀργανώσεων εἰς τὴν ματαίωσιν τῆς προκηρυχθείσης δημοπρασίας καὶ τὴν παραχώρησιν τῆς ὑπὸ διαμορφώσιν βάσεως εἰς τὰ πειραϊκὰ ναυπηγοβιομηχανικὰ ἐργοστάσια πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἐργασιῶν ἐπισκευῶν πλοίων, πρᾶγμα τοῦ τελικῶς καὶ υἰοθετήθη ὑπὸ τοῦ Ο.Λ.Π. ἀποφασίσαντος ἤδη νὰ προβῇ ἰδίαις δαπάναις εἰς τὰ προβλεπόμενα ἔργα. Ὡς ἐδηλώθη ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Σιδηροβιομηχανῶν ἐγγράφως εἰς τὸν Ο.Λ.Π., συνεστήθησαν ἤδη διὰ τῆς κοινοπραξίας 20 ἐργοστασίων τέσσαρα ναυπηγοβιομηχανικὰ συγκροτήματα, διαθέσιμα συγχρονισμένον μηχανικὸν ἐξοπλισμὸν πρὸς ἀνάληψιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς βάσεως.

Οἱ ἐκτελωνισταὶ

Κατὰ τὸ 1961, ὁ Σύλλογος τῶν Ἐκτελωνιστῶν Πειραιῶς—Ἀθηνῶν (προεδρία τοῦ κ. Ν. Βελιώτη) συνεχίσας τὰς ἐκδηλώσεις δράσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς τάξεως καὶ τῆς βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν ἀσκήσεως τοῦ διαμεσολαβητικοῦ ρόλου του εἰς τὴν διακίνησιν τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἀγαθῶν, προέβη εἰς ἐνεργείας διὰ τὸν καθορισμὸν κλίμακος τῆς ἐκτελωνιστικῆς ἀμοιβῆς, ἵνα ἐκλείψουν αἱ ἐκ τοῦ πλεονάζοντος ἀριθμοῦ τῶν ἐκτελωνιστῶν καὶ τῆς μειώσεως τῆς ἐργασίας ἀνταγωνιστικαὶ ἐπιπτώσεις. Ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Συλλόγου ὑπῆρξεν ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργείου σίτασις Ἐπιτροπῆς μὲ τὴν συμμετοχὴν ἐκπροσώπων τοῦ Ε.Β.Ε. κλπ. διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος. Ἐξ ἄλλου ἐπετεύχθη ἐπὶ σημαντικῇ ὠφελείᾳ τοῦ Δημοσίου ἡ ἀνάθεσις ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐκτελωνισμοῦ καὶ παραλαβῆς ὀρισμένων ἐκ τῶν κομιζομένων κρατικῶν ἐφοδίων, συνεστήθη δὲ καὶ κοινοπραξία τῶν ἐκτελωνιστῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς ὡς ἄνω ἀποστολῆς κατὰ τὸν ἐκπολεμέστερον τρόπον. Τὰ θέματα τῆς τάξεως, ἀπασχόλησαν εἰς σειρὰν συνεδριάσεων τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου καὶ τὴν Διοίκησιν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐκτελωνιστῶν Ἑλλάδος, ἧτις ἀνέπτυξε δρᾶσιν διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν γενομένων διαπιστώσεων κατὰ τὸ συγκληθέν τὸν Νοέμβριον τοῦ προηγουμένου ἔτους Συνέδριον τῶν ἐκτελωνιστικῶν ὀργανώσεων, δεδομένου ὅτι δὲν ἐπετεύχθη νὰ δοθοῦν λύσεις εἰς τὰ ἐκκερομῶντα αἰτήματα. Κύρια θέματα, τὰ ὁποῖα ἐξακολουθοῦν νὰ ἀπασχολοῦν τὴν τάξιν εἶναι αἱ τοῦ νόμου 3793)57 συνέπειαι, ἧτοι ὁ αἰξάνομενος διὰ τῆς παροχῆς νέων ἀδειῶν ἀριθμὸς τῶν πλεονάζοντων ἐκτελωνιστῶν, ἧ

υπολογιζομένη μέχρι του 1962 έξοδος μεγάλου αριθμού έκτελωνιστών, καταλομβανομένων υπό του καθορισθέντος 65ετούς όριου άσκήσεως της έργασίας και ή προβλεπομένη άδυναμία αντιμετώπισεως υπό του Κλαδικού Ταμείου Άσφαλίσεως των δημιουργουμένων υποχρεώσεων συνταξιοδοτήσεως αυτών. Ήδη αί ένεργειαί του Συλλόγου στρέφονται πρὸς τήν εξασφάλισιν μέσον ένιαχύσεως του Ταμείου, ένῶ παραλλήλως καταβάλλονται προσπάθειαι τερματισμού των παρατηρουμένων παρεμβάσεων τρίτων υπό διαφόρους μορφάς εις τήν άσκησιν του επαγγέλματος και τήν κατοχύρωσιν αύτου, χεμαζόμενου ήδη και έκ του πλεονασμού. Τέλος, έπιζητείται ή έκπλήρωσις της ληφθείσης υπό του Δ.Σ. του Ο.Α.Π. αποφάσεως επί σχετικού αιτήματος της έκπροσωπήσεως εις τούτο και των έκτελωνιστών, έχόντων πείραν και άμέσως ένδιαφερομένων διά τας λειτουργίας του πειραϊκού λιμένος.

Οί επαγγελματιοβιοτέχναι

Άξιοσημείωτος ύπῆρξεν ή άναπτυχθείσα και κατά τὸ παρελθόν έτος δρῶσις παρά του Έπαγγελματικού Έπιμελητηρίου Πειραιῶς (προεδρία του κ. Π. Παπαμαρινοπούλου) και της Όμοσπονδίας Έπαγγελματιῶν και Βιοτεχνῶν (προεδρία του κ. Π. Σταματοπούλου) καθῶς και της Όμοσπονδίας Βιοτεχνικῶν Σωματείων διά τήν ρύθμισιν τῶν άπασχολούντων τās ένδιαφερομένας τάξεις θεμάτων. Σειρά ένεργειῶν κατεβλήθη διά τήν λήψιν περιοριστικῶν μέτρων, ὅσον άφορᾷ τὸν ύπερεπαγγελματισμόν, τήν άνακούψισιν έκ τῶν πολυπλοκῶν φορολογικῶν και άσφαλιστικῶν έπιβαρύνσεων κλπ. Ή κάμψις πάντως της άγοραστικῆς δυνάμεως του καταναλωτικού κοινού άπετέλεσε και άποτελεῖ τὸ κύριον αίτιον της παρατηρουμένης καχεξίσε. Έξ άλλου τὸ Βιοτεχνικόν Έπιμελητήριον Πειραιῶς (προεδρία του κ. Σπ. Βαλοσαμίδη) ένεφάνισε δραστηριοποίησιν τῶν ένεργειῶν του και εις τὸν τομέα προπαρασκευῆς των πειραϊκῶν βιοτεχνιῶν πρὸς αντιμετώπισιν τῶν διαγραφόμενων προοπτικῶν διά τήν τάξιν έκ της συνδέσεως της χώρας μετά της Ε.Κ.Α. Έπιζητείται ή μείωσις του κόστους τῶν εισαγομένων ή χρησιμοποιουμένων πρώτων ὑλών, καθῶς και ὁ τεχνικός έκσυγχρονισμός των βιοτεχνιῶν, ὄστε νά καταστῇ δυνατή ή μείωσις του κόστους της έπεξεργασίας και έν γένει της παραγωγῆς. Τέλος, ὑπογραμμίζεται ή άνάγκη έπαρκεστέρας δανειοδοτήσεως και της ρυθμίσεως τῶν φορολογικῶν και άσφαλιστικῶν βαρῶν.

Περί τὸ τέλος του Νοεμβρίου άπεβίωσεν ὁ έκ τῶν παλαιότερων συνδικαλιστῶν τῶν επαγγελματιοβιοτεχνικῶν τάξεων και επί μακρὰν σειρὰν έτῶν πρόεδρος του Έπαγγελματικού Έπιμελητηρίου Γεώργιος Πλατανιώτης.

Οικοδομαί — Κτηματογορά

Έκ τῶν συλλεγέντων στοιχείων, διαπιστοῦται ὅτι σταθερά ὑπῆρξε και κατά τὸ παρελθόν έτος ή αύξησις της οικοδομικῆς κινήσεως, προβάλλεται δέ αίσιοδοξία ὡς πρὸς εύρύτερας εξελίξεις και έκ της γενομένης τὸν παρελθόντα Όκτώβριον, επί τῶν ημερῶν της Ύπηρεσιακῆς Κυβερνήσεως, άρσεως τῶν έκ του Ν. Δ. του 1957, του άφορῶντος τὰ ὑψη τῶν

Έτος 1961	Νέαι οικ.	Προσθ.	Έπισκ.	Περιτειχ.	Προϋπ. ποσόν
Α' τρίμηνον	402	191	93	37	84.649.560
Β' τρίμηνον	556	761	151	42	149.659.943
Γ' τρίμηνον	572	803	161	50	145.375.841
Όκτώβριος	203	259	48	13	43.871.951
Σύνολον 10μήνου	1.743	2.014	453	142	423.557.295
Ποσόν έξ άναθεωρήσεωv					11.994.871
Σύνολον δαπάνης					435.552.166

άνγειρομένων ένταϋθα οίκοδομῶν, περιοριστικῶν συνεπειῶν, μολοντί διατάξεις τινές νέων νόμων κρίνονται ὡς δημιουργοῦσαι καί πάλιν φραγμούς. Ἐπί τῆς κινήσεως τοῦ Γραφείου Πολεοδομίας Πειραιῶς, ὁμιλοῦν οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοί.

Τά ἐπίπεδα μεταγραφῶν ὑποθηκῶν δέν ἐπαρουσίασαν αἰσθητάς διαφοράς ἀπό τό προηγούμενον ἔτος εἰς συνολικῶς διατεθέντα κεφάλαια εἰς τήν περιφέρειαν. Διαφορά ἐπί πλέον παρουσιάζεται κατά τά στοιχεῖα τοῦ Ὑποθηκοφυλακείου Πειραιῶς εἰς τά διατεθέντα κατά τό 1961 κεφάλαια εἰς ὑποθήκας, πρᾶγμα πού πρέπει νά προστεθῆ εἰς τά πυρατηρηθέντα πιεστικά συμπτώματα τά παρέχοντα τό μέτρον τῆς ἐπικρατούσης καχεξίας.

Γενικά στοιχεία

Εἰς τός ὡς ἄνω περιγραφείσας ἐκδηλώσεις τῆς Πειραιϊκῆς Οἰκονομίας κατά τό λῆξαν ἔτος, δέον ὅπως προστεθοῦν καί αἱ κάτωθι :

Κατά τό 10μηνον (Ἰανουάριος — Ὀκτώβριος) τοῦ 1961, τά διαμαρτυρηθέντα γραμμᾶτια ἀνήλθον εἰς 41.249 διὰ συνολικόν ποσόν 140.145.475 δραχ., ἐνώ κατά τό 1960 (δωδεκάμηνον) εἶχον ἀνέλθει εἰς 37.503 γραμμᾶτια, διὰ συνολικόν ποσόν 108.013.668 δραχ. Ἦτοι παρουσιάζεται διαφορά ἐπί πλέον καί μόνον μέ τήν σύγκρισιν τοῦ 10μήνου, κατά 3746 γραμμᾶτια, ἤτοι ποσόν 32.131.807 δραχμάς.

Πρός ἐξαγωγήν πληρεστέρων συμπερασμάτων, ὡς πρὸς τά παρατηρούμενα δυσμενῆ φαινόμενα εἰς τήν Πειραιϊκὴν Οἰκονομίαν δημοσιεύομεν τά στοιχεῖα καί τῶν τριῶν προηγούμενων ἐτῶν :

Ἔτη	Γραμμᾶτια διαμαρτυρηθέντα	Ποσά εἰς δραχ.
1957	27.362	82.499.834
1958	36.702	107.947.328
1959	43.056	126.491.611

Αἱ ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις ἐπί πτωχέσεων ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς κατά τό 11μηνον Ἰανουάριος—Νοέμβριος τοῦ 1961 ἀνήλθον συνολικῶς εἰς 93, ἐνώ κατά τό προηγούμενον ἔτος εἶχον ἀνέλθει εἰς 166, κατά τό 1959 εἰς 147, κατά τό 1958 εἰς 126 καί κατά τό 1957 εἰς 106.

Ὑποαπασχόλησις

Ἀναφορικῶς πρὸς τήν σημειωθεῖσαν ἔκτασιν τῆς ὑποαπασχολήσεως εἰς τήν περιφέρειαν τοῦ τέως Δήμου Πειραιῶς, δέν ὑπάρχουν πλήρη καί διαφωτιστικά στοιχεῖα, ἐκτός ἐκείνων τά ὁποῖα παρέχουν αἱ ὑπηρεσίαι τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας. Ταῦτα δέν παρέχουν βάσιν διὰ τήν ἐξαγωγήν συμπερασμάτων ἐν συγκρίσει μέ τά προηγούμενα ἔτη. Απομένουν τά στοιχεῖα τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργατοῦπαλληλικῶν ὀργανώσεων, τά ὁποῖα ὁμως εἶναι ἄλλειπῆ. Πάντως ὑπολογίζεται εἰς αἰσθητὴν στάθμην, ἤτοι περί τό 30 — 32%, τό ποσοστὸν τῆς ὑποαπασχολήσεως καί πλήρους ἀνεργίας.

Ἐνδεικτικῶς ἀναφερόμεν τά συνολικά στοιχεῖα κινήσεως τῆς ἀνεργίας κατά τά προηγούμενα ἔτη :

8μηνον	Ἄνεργοι
1957	8.445
1958	9.041
1959	10.367
1960	8.801
1961	6.940

Ἐνδεικτικῶς δημοσιεύομεν τὸν κατωτέρω πίνακα τῆς κινήσεως τῶν Γ.Ε.Ε.κατὰ τό 1961.

	Ἰανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Ἀπρίλιος	Μάιος	Ἰούνιος	Ἰούλιος	Αὐγούστος	Σεπτέμβριος	Ὀκτώβριος
Ἐγγραφ.	4045	2911	3055	2584	3253	2605	2811	2633	3028	2713
Τοποθετ.	2082	2905	2544	1657	2880	2198	2307	1746	2517	2116
Ἐπολιτπ.	10504	10353	9995	9365	8532	7765	7094	6940	6535	6396
Ἀπολυθέντ.	1843	969	1131	1229	1579	1237	1336	1181	1271	1189

Συμπεράσματα

Ἐκ τῶν περιγραφεισῶν ὡς ἄνω ἐκδηλώσεων τῆς Πειραιϊκῆς Οἰκονομίας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, καταφαίνεται ὅτι τὰ ἐνθαρρυντικά φαινόμενα δραστηριοποίησης καὶ ἀναπτύξεως τῆς παραγωγικῆς ἐπιχειρηματικότητος, ὑπῆρξαν περιορισμένα καὶ εἰς ὠρισμένους μόνον κλάδους, εὐνοηθέντας ἐκ γενικωτέρων αἰτίων. Κυρίως φαίνεται ἐπωφεληθεῖσα ἐκ τοῦ σταθεροῦς αὐξανομένου διεθνοῦς τουρισμοῦ ἢ ἐπιβατηγῶς ἀκτοπλοία καὶ μεσογειακῆ ναυτιλία καὶ ἐκ τῆς στροφῆς μεγάλου μέρους τῆς καταναλώσεως πρὸς τὰ ἐν καταψύξει προσφερόμενα ἀλιεύματα τῆς ἀτλαντικῆς ἀλιείας. Αἱ λοιπαὶ τάξεις καὶ κυρίως ἡ πειραιϊκῆ βιομηχανία, ἐκτὸς τοῦ κλάδου τῆς σιδηροναυπηγοβιομηχανίας, ἐπωφεληθέντος ἐκ τῆς ναυτιλιακῆς δραστηριοποίησης, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῶν πιεστικῶν συνθηκῶν τῶν τροφοδοτουμένων τόσον ἐκ τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεώς της ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐπαρχιακὰς βιομηχανίας, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ κορεσμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς ἐλλείψεως ἰκανῆς διὰ τὰ παραγόμενα ἐνταῦθα βιομηχανικὰ ἐπίπεδα, πελατείας εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Πειραιϊκὸν ἐμπόριον ὑπέστη καὶ τοῦτο τὰς ἐπιδράσεις ἐκ τῶν συνεχισθεισῶν κρατικῶν παρεμβατικῶν ἐκδηλώσεων εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἠδυνήθη ὁμως νὰ ἐπιτελέσῃ τὸν ρόλον του εἰς τὸ πεδίον τῶν εἰσαγωγῶν καὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἐξαγωγῶν.

Ἡδὴ ἐκτὸς τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἀνομένουν τὴν λύσιν των ἀπὸ τὸ ὀχρόμενον νέον ἔτος προβάλλουν ἐν ὄψει αἱ διαγραφόμεναι προοπτικαὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς μελλοντικὰς ἐξελίξεις ἐκ τῆς συνδέσεως τῆς χώρας μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος καὶ πρωταρχικῆ ἀνάγκη ἀνακύπτει ἡ ἔγκαιρος προετοιμασία τῶν πειραιϊκῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, ὥστε αὐταὶ νὰ μὴ ἀποβοῦν ἐπιζήμημοι κατὰ τὴν περαιτέρω ἀσκησιν τοῦ ρόλου των, εἰς τὴν καθόλου οἰκονομίαν τοῦ τόπου. Μὲ ἀναλόγους ἐλπίδας στρέφονται οἱ φορεῖς των πρὸς τὸ ἀρχόμενον 1962.